

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง
จังหวัดภูเก็ต

นายพิเชษฐ์พงษ์ จำปาดิ

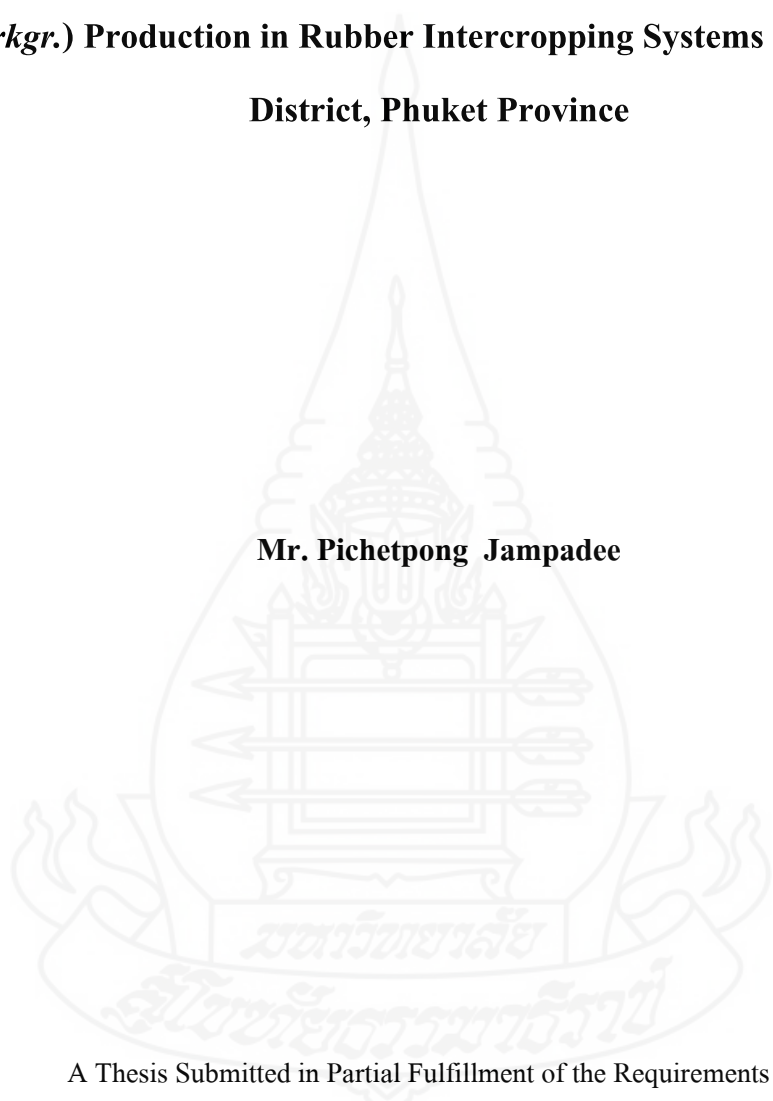

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต
วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนากาษตร สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ.2563

**Factors relating to Pak-Miang (*Gnetum gnemon* Linn. var. *tenerum*
Markgr.) Production in Rubber Intercropping Systems in Thalang
District, Phuket Province**

Mr. Pichetpong Jampadee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Agriculture in Agricultural Extension
School of Agricultural Extension and Cooperatives
Sukhothai Thammathirat Open University

2020

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอกลาง
จังหวัดภูเก็ต
ชื่อและนามสกุล นายพิเชษฐพงษ์ จำปาดี
วิชาเอก ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร
สาขาวิชา เกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน
2. รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช คุรุทเมือง แสนเสริม

วิทยานิพนธ์นี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2562

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ต่างวิวัฒน์)

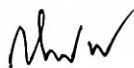
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน)

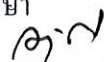
..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สินีนุช คุรุทเมือง แสนเสริม)

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมพร พุทธาพิทักษ์ผล)

ชื่อวิทยานิพนธ์ บัณฑิตที่ข้องเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ผู้วิจัย นายพิเชษฐพงษ์ จำปาดี รหัสนักศึกษา 2609000506

ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.สินีนุช คุรุทเมือง แสนเสริม
ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร (2) สภาพความรู้ แหล่งความรู้ และความคิดเห็นในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร (3) สภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร (4) บัณฑิตที่ข้องเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร และ (5) ปัญหาและข้อเสนอแนะการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร

ประชากรในการวิจัย คือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 1,075 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 ราย ตามสูตรของทาร์โร ยามาเน่ ที่ค่าความคลาดเคลื่อน 0.07 และทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 58.23 ปี รายได้จากการประกอบอาชีพในภาคการเกษตรเฉลี่ย 45,718.60 บาท พื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 6.14 ไร่ 2) เกษตรกรส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับน้อย ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับปานกลาง โดยส่วนมากได้รับความรู้ จากสื่อมวลชน สื่อกลุ่ม และสื่อบุคคล ตามลำดับ เกษตรกรมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมาก 3) สภาพการผลิต เกษตรกรมีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา 3 – 5 ปี โดยการนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ ในประเด็น การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการจัดการแปลงปลูก 4) บัณฑิตที่ข้องเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร คือ อายุ รายได้ พื้นที่ถือครอง จำนวนแรงงาน และระดับการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 5) เกษตรกรมีปัญหาด้านการผลิตและความรู้เกี่ยวกับการผลิตพืชร่วมยางพาราในระดับปานกลาง โดยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการปลูกพืชร่วมยางพาราที่หลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยงด้านการตลาดเกษตร ควรเห็นถึงความสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตร เพื่อที่จะมีแหล่งผลิตอาหารภายในชุมชน และควรมีการจัดการพื้นที่การปลูกพืชแซมยางพาราอย่างเหมาะสม

คำสำคัญ การปลูกผักเหมียง การปลูกพืชร่วมยางพารา

Thesis title: Factors relating to Pak Miang (*Gnetum gnemon* Linn. var. *tenerum* Markgr.) Production of Rubber Intercropping System in Thalang District, Phuket Province

Researcher: Mr. Pichetpong Jampadee; **ID:** 2609000506;

Degree: Master of Agriculture (Agricultural Extension and Development);

Thesis advisors: (1) Bumpen Keowan, Associate Professor;

(2) Dr. Sineenuch Khрутmuang Sanserm, Associate Professor; **Academic year:** 2020

Abstract

This research aimed to study (1) basic personal, economic and social conditions of farmers, (2) knowledge condition and source, opinion towards Pak Miang cultivation in rubber intercropping system, (3) production condition and management of farmers in Pak Miang cultivation in rubber intercropping system, (4) factors relating to Pak Miang cultivation in rubber intercropping system, and 5) problems and recommendations for Pak Miang cultivation of rubber intercropping system.

The research population was 1,075 rubber farmers in Thalang District, Phuket Province. The sample size was determined by Taro Yamane's formula with an error level of 0.07 accounted for 172 samples and selected by simple random sampling method. Data were collected by an interview and analyzed to calculate frequency distribution, percentage, minimum and maximum values, mean, and standard deviation

The research results showed that (1) farmers had an average age of 58.23 years and earned an average income from farming occupation of 45,718.60 baht. An average rubber plantation area was 6.14 rai (1 rai = 1,600 square meters). (2) Most of them had knowledge of rubber intercropping technology at a low level. They had moderate level of knowledge about Pak Miang cultivation of rubber intercropping system. Most of them received knowledge from mass, group, and personal media respectively. They had a high level of opinion Pak Miang cultivation of rubber intercropping system. (3) Most of them had cultivated Pak Miang in rubber intercropping system for 3-5 years. They applied the cultivation management in the aspect of soil improvement, chemical pesticides, and planting plot management. (4) Age, income, ownership area, number of labor, and educational level were significantly different related to Pak Miang cultivation of rubber intercropping system at $P \leq 0.05$ (5) They had problems of production and knowledge of rubber intercropping system at a moderate level. They recommended that the rubber intercropping system should be grow variety crop for marketing risk. They should be focus on their occupation according to community's food production sources, and should be manage a suitable cropping area.

Keywords: Pak Miang cultivation, Rubber intercropping system

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงยิ่งจากรองศาสตราจารย์ บำเพ็ญ เขียวหวาน รองศาสตราจารย์ ดร.สินี นุช ทรุทเมือง แสนเสริม และ รองศาสตราจารย์ ดร.ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ปรีชา ตรวจสอบแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะด้วยดีตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงกราบขอบพระคุณทุกท่านอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยได้รับการสนับสนุนข้อมูลการวิจัยครั้งนี้จากผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ท่าน ได้แก่ นางพะเยาว์ พินโน เกษตรอำเภอกลาง คุณมนัส ทองสมบัติ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ คุณปณัฏ กระจ่างศรี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ คุณสมชาย เข็มตัว นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ และคุณเสาวนีย์ จำปาดี นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ ที่อนุเคราะห์ในการตรวจสอบเอกสารข้อมูล คุณชาญณรงค์ ประทีป ณ ถลาง นักวิชาการเกษตร และ เกษตรกรทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์การวิจัยครั้งนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสมพร จำปาดี ญาติพี่น้อง และครอบครัว ที่คอยห่วงใย ให้กำลังใจ สนับสนุนความสำเร็จทุกวิถีทางจนสามารถทำให้การวิจัยคล่องด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่า วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานต่อไป

พิเชษฐ์พงษ์ จำปาดี

กันยายน 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญรูปภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความรู้	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี	8
แนวคิดเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	9
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	13
ข้อมูลทั่วไปของอำเภอถลาง	15
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	24
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
การทดสอบสมมติฐาน	32

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33
ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม	33
ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพาราและการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	45
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	53
ตอนที่ 4 การปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	56
ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	59
ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	63
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
สรุปการวิจัย	67
อภิปรายผล	74
ข้อเสนอแนะ	79
บรรณานุกรม	82
ภาคผนวก	86
แบบสอบถาม	87
ประวัติผู้วิจัย	97

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ข้อมูลประชากรในอำเภอถลาง.....	16
ตารางที่ 2.2 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดภูเก็ต (ปี พ.ศ.2514 - 2551).....	17
ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา.....	25
ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร.....	33
ตารางที่ 4.2 รายได้ของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา.....	35
ตารางที่ 4.3 รายจ่ายของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา.....	36
ตารางที่ 4.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา.....	38
ตารางที่ 4.5 พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง.....	39
ตารางที่ 4.6 พื้นที่ปลูกยางพาราครอง.....	41
ตารางที่ 4.7 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	42
ตารางที่ 4.8 พื้นที่การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	42
ตารางที่ 4.9 สินเชื่อและแหล่งสินเชื่อ.....	43
ตารางที่ 4.10 สภาพทางสังคมของเกษตรกร.....	44
ตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา.....	45
ตารางที่ 4.12 ระดับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา.....	47
ตารางที่ 4.13 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	48
ตารางที่ 4.14 ระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	50
ตารางที่ 4.15 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆ.....	51
ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	53
ตารางที่ 4.17 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	56
ตารางที่ 4.18 จำนวนปีในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	56
ตารางที่ 4.19 การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ.....	57
ตารางที่ 4.20 ปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	59
ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา.....	62
ตารางที่ 4.22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับอายุของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	63

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับรายได้ ในภาคการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	64
ตารางที่ 4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับรายได้นอกภาค การเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	64
ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับพื้นที่ถือครองของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	65
ตารางที่ 4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับจำนวนแรงงาน ในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	65
ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับการศึกษาของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต.....	66

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	4
ภาพที่ 2.1 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2542-2551.....	19

บทที่ 1

บทนำ

1.ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การผลิตยางพาราของโลก ในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา มีปริมาณเนื้อที่การปลูกยางพาราเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 ต่อปี เนื่องจากความต้องการใช้วัตถุดิบจากยางพาราเพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ราคายางพาราสูงขึ้น สำหรับผลผลิตยางพาราของโลก เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.79 ต่อปี เนื่องจาก ยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงเมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่น จึงจูงใจให้มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องใน 6-7 ปีที่ผ่านมา โดยเฉพาะในประเทศผู้ผลิตหลัก ส่งผลให้มีเนื้อที่เปิดกรีดเพิ่มขึ้น (รายงานประจำปี 2562 การยางแห่งประเทศไทย)

ประเทศผู้ผลิตยางพาราอันดับต้นๆ ของโลก 3 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย ประเทศอินโดนีเซีย และประเทศมาเลเซีย ในปี 2561 มีเนื้อที่ปลูกยางพารารวม 49.87 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.03 ของเนื้อที่ปลูกยางพารารวม และมีจำนวนผลผลิตรวม 8.94 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 61.27 ของจำนวนผลผลิตโลก โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีเนื้อที่ปลูกยางพารามากที่สุดในโลก มีการขยายเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องร้อยละ 0.55 ต่อปี แต่มีผลผลิตมากเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศไทย โดยผลผลิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.85 ต่อปี สำหรับประเทศมาเลเซีย มีเนื้อที่ปลูกยางพาราเป็นอันดับ 4 ของโลก รองจากประเทศอินโดนีเซีย ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม โดยมีเนื้อที่ปลูกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.69 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตลดลงร้อยละ 3.26 ต่อปี (รายงานประจำปี 2562 การยางแห่งประเทศไทย)

ราคายางพาราในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ในตลาดโลกปรับลดลงอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปี 2557 – 2561 เศรษฐกิจโลกได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา และลุกลามไปทั่วโลก รวมทั้งจีน ซึ่งเป็นผู้ใช้อย่างพาราใหญ่ของโลกทำให้การรับซื้อและการลงทุนชะลอตัว และเริ่มปรับตัวสูงขึ้นในเดือนพฤศจิกายนปี 2559 และกลับมาลดต่ำลงในเดือนกรกฎาคมปี 2560 จากนั้นลดลงต่อเนื่องมาจนถึงปลายปี 2561 (รายงานประจำปี 2562 การยางแห่งประเทศไทย)

ด้านการผลิตในช่วงระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยมีเนื้อที่กรีดยางพาราเพิ่มขึ้น ร้อยละ 2.40 ต่อปี และผลผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.19 ต่อปี ในขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงร้อยละ 0.21 ต่อปี โดยเนื้อที่กรีดยางได้และผลผลิตเพิ่มขึ้น เนื่องจากในช่วงปี 2553 – 2554 ราคายางพาราอยู่ในระดับสูงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูก โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (รายงานประจำปี 2561 การยางแห่งประเทศไทย)

ปัจจุบัน ประเทศไทย มีเนื้อที่ปลูกยางพาราเป็นอันดับ 2 ของโลกรองจากประเทศ อินโดนีเซีย แต่ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีผลผลิตยางมากที่สุดของโลก ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ต้นทุนการผลิตยางแผ่นดิบของเกษตรกรลดลงร้อยละ 4.17 ต่อปี ทำให้ต้นทุนการผลิตยางพาราต่อหน่วยลดลง ร้อยละ 3.55 ต่อปี (รายงานประจำปี 2561 การยางแห่งประเทศไทย)

ราคายางในประเทศไทยมีการปรับตัวลดลงในปี 2557 และมีราคาต่ำสุดในปี 2558 เนื่องจากภาวะวิกฤติเศรษฐกิจของสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกาที่ซบเซา นอกจากนี้ ประเทศจีน ซึ่งเป็นประเทศผู้ใช้อย่างพาราขายใหญ่ของโลกก็ประสบภาวะเศรษฐกิจซบเซาเช่นเดียวกัน รวมทั้งราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวลดลง และ ราคายางพารา เริ่มปรับตัวดีขึ้นในปลายปี 2559 ถึงปี 2560 และเริ่มปรับตัวลดลงอีกครั้งในปี 2561 โดยเป็นผลจากความกังวลของนักลงทุนที่มีต่อความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและการเมือง โดยเฉพาะมาตรการทางการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา ทำให้ราคายางยังคงผันผวนและปรับตัวในกรอบจำกัด

แนวโน้มยางพาราปี 2562 คาดว่า ผลผลิตยางพาราโลก มีปริมาณเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากประเทศผู้ผลิตยางพารา ได้แก่ เวียดนาม สปป.ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา ที่ขยายเนื้อที่ปลูกได้ทยอยเปิดกรีดยางเพิ่มมากขึ้น

ราคายางพารา ปี 2562 คาดว่า ราคายางพาราในประเทศ มีแนวโน้มทรงตัวต่อจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลกระทบราคาซื้อขายยางพาราในตลาดล่วงหน้า จากการชะลอการใช้อย่างของประเทศไทย เนื่องจากปัญหามาตรการทางการค้าระหว่างจีนและสหรัฐอเมริกา

สำหรับสถานการณ์การผลิตยางพาราในประเทศไทย ที่มีการเพิ่มพื้นที่การเพาะปลูกมากขึ้นในปี พ.ศ.2553 – 2554 เนื่องจากสถานะของราคายางพาราอยู่ในระดับสูงจูงใจให้เกษตรกรขยายเนื้อที่ปลูก โดยเฉพาะในภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นั้น ส่งผลทำให้ผลผลิตยางพาราในช่วง 1-2 ปีนี้ ออกสู่ตลาดเป็นอย่างมากซึ่งค่อนข้างที่จะสวนกระแสกับสถานะความต้องการของตลาดโลก ที่เริ่มชะลอตัวลงอย่างเห็นได้ชัด ส่งผลกระทบกับราคาซื้อขายภายในประเทศ (รายงานประจำปี 2561 การยางแห่งประเทศไทย)

ทุกครั้งที่ราคายางพาราดตกต่ำ กลุ่มที่รับผลกระทบทาง เศรษฐกิจและสังคมมากที่สุด คือ เกษตรกรชาวสวนยางพารา โดยเฉพาะชาวสวนยางพารารายเล็กซึ่งเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ อย่างไรก็ตาม ยังคงมีทางออกอีกหลายทางสำหรับเกษตรกรเพื่อลดผลกระทบ จากสภาวะ ปัญหาราคายางตกต่ำ เช่น ปลูกพืชร่วมยางพารา (Rubber-Based Intercrop) ซึ่งจะช่วยให้ เกษตรกร มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ที่สามารถปลูกร่วมในสวนยางพาราได้ นอกจากรายได้จากยางพารา เพียงแหล่งเดียว โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตหลัก แต่ประเด็นสำคัญคือ การขับเคลื่อนการปลูกพืช ร่วมยางพาราโดยภาคส่วนต่างๆ ไม่ใช่สิ่งใหม่ เช่น ในภาคใต้ การเคลื่อนไหวให้มีการปลูกพืชร่วม ยางพาราอย่างไม่เป็นทางการมีมาเกือบ 30 ปีแล้ว แต่ยังคงขาดการส่งเสริมการปลูกพืชร่วมยางพารา อย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการปลูกพืชร่วมยางพาราจะถูกกล่าวถึงมากในช่วงที่ราคายางพาราดตกต่ำ ในขณะที่จะเงียบไปในช่วงที่ราคายางพาราเพิ่มสูงขึ้น เป็นวงจรเช่นนี้เรื่อยมาโดยตลอด ส่งผลให้ การปลูกพืชร่วมยางพารา จะถูกปฏิบัติโดยเกษตรกรเฉพาะบางพื้นที่และเฉพาะเกษตรกรบางกลุ่ม

เนื่องจากหลายปีมานี้ สภาวะของราคายางพาราดตกต่ำเป็นอย่างมาก ผู้วิจัยจึงได้ทำการ ค้นหาวิธีการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา จึงได้ทำการศึกษาการปลูกผักเหมียงที่ได้ขึ้นชื่อว่า “ราชินีผักพื้นบ้าน” ให้ได้ทราบถึง ลักษณะทั่วไป สภาพแวดล้อมการจัดการดูแลและปัญหาในการ ผลิตของเกษตรกร ที่จะสามารถปลูกร่วมกันกับยางพาราได้ สามารถเจริญเติบโตในแปลงยางพารา ได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง จึงสมควรที่จะส่งเสริมให้มีการผลิตที่มี คุณภาพและมีการใช้นวัตกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผักพื้นบ้านได้ ในส่วนของการแปรรูป และการตลาดได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังสามารถเพิ่มมูลค่าการตลาดด้วยการผลิตแบบผักอินทรีย์ได้ไม่ยาก เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่จะสามารถช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางให้มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยการน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เข้ากับบริบทของตัวเกษตรกรเอง สามารถดูแลบุคคล ในครอบครัวให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

แต่อย่างไรก็ตามยังคงไม่มีการศึกษา ถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วม ยางพาราของเกษตรกรอย่างจริงจัง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยเพื่อที่จะสามารถส่งเสริมการ ปลูกผักเหมียงร่วมกับยางพารา เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้และเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการประกอบ อาชีพสวนยางพาราให้เกษตรกรอีกทางหนึ่ง ในสภาวะที่ราคาผลผลิตยางพาราดตกต่ำเช่นปัจจุบัน

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

2.1 เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

2.2 เพื่อศึกษาสภาพความรู้ แหล่งความรู้ ความคิดเห็นในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ของเกษตรกร

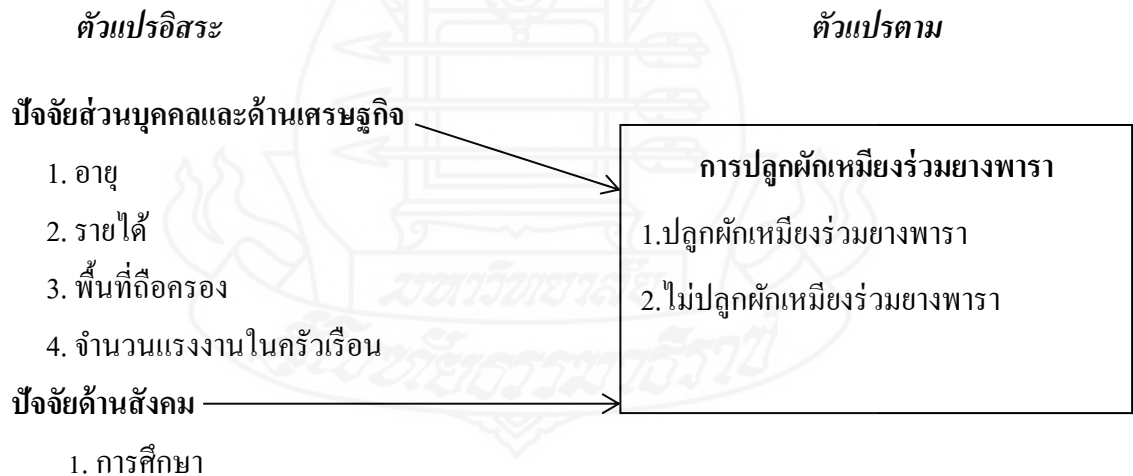
2.3 เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของ

เกษตรกร

2.4 เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร

2.5 เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร

3. กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลและด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ อายุ รายได้ พื้นที่ถือครอง จำนวนแรงงานในครัวเรือน และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

5.ขอบเขตการวิจัย

5.1 ขอบเขตเชิงพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่ คือ เป็นการศึกษาเกษตรกรผู้ขึ้นทะเบียนปลูกยางพารา อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 172 ราย

5.2 ขอบเขตเชิงเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเนื้อหาการวิจัย ดังนี้ 1) สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 2) สภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร 3) สภาพความรู้ แหล่งความรู้ ความคิดเห็นในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ 4) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูก 5) ปัญหาและข้อเสนอแนะการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร

5.3 ขอบเขตเชิงเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ทำการศึกษาตั้งแต่เดือน สิงหาคม 2561 – สิงหาคม 2562

6.นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในพื้นที่อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต และขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 172 ราย

6.2 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา หมายถึง ปลูกพื้นเมืองภาคใต้ที่ใช้ไปในการบริโภคและเป็นพืชที่ปลูกร่วมยางพารา

6.3 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ หมายถึง จำนวนแรงงานในภาคการเกษตร และการจ้างแรงงาน

6.4 ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง สถานภาพทางสังคม

6.5 ความรู้ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจในการการปลูกพืชร่วมยางพารา ยางพารา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

6.6 แหล่งความรู้ หมายถึง ที่มาของแหล่งความรู้การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้แก่ บุคคล กลุ่ม และมวลชน

6.7 ความคิดเห็น หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

7.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลในการส่งเสริมการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในระดับพื้นที่และระดับอื่น ๆ ต่อไป

7.2 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปเป็นแนวทางประกอบการวางแผนปรับปรุงและพัฒนาส่งเสริมเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในระดับพื้นที่และระดับอื่น ๆ ต่อไป

7.3 ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจทั่วไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาสภาพพื้นฐานด้านสังคม และเศรษฐกิจ รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกร ในอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความรู้
 2. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี
 3. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมกับยางพารา
 4. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
 5. สภาพทั่วไปของอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต
 6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความรู้

1.1 ความหมายของความรู้

ราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 232) ได้ให้ความหมายของ ความรู้ (Knowledge) คือประสบการณ์ที่ได้มาจากการศึกษาเล่าเรียน การวิจัย การค้นคว้า หรือประสบการณ์โดยตรง รวมทั้งความสามารถในเชิงปฏิบัติและทักษะ รวมทั้งความเข้าใจหรือสารสนเทศ ที่ได้รับมาจากประสบการณ์ สิ่งที่ได้รับมาจากการได้ยิน ได้ฟัง การคิดหรือแนวทางการปฏิบัติองค์วิชาในแต่ละสาขา

ภรณ์ ต่างวิวัฒน์ (2554, น. 1-8) ได้อธิบายว่า ความรู้ เป็นสารสนเทศที่ผ่านกระบวนการคิด จัดเกลา เปรียบเทียบ เลือกลงใช้ เชื่อมโยง และบูรณาการกับความรู้และประสบการณ์เดิม ผนวกกับความรู้อื่น เกิดการประสมประสานระหว่างสถานการณ์ ค่านิยม ความรู้ในบริบท และความรู้แจ้ง จนเกิดเป็นความเข้าใจ เชื่อถือได้ และพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นหรือนำไปใช้ประโยชน์ในการสรุป

และตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ได้โดยไม่จำกัดช่วงเวลา ซึ่งความรู้เหล่านี้เมื่อนำไปใช้จะไม่หมดหรือ สิ้นหรือ แต่จะยิ่งงอกเงยหรืองอกงามยิ่งขึ้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความรู้ หมายถึงความสามารถในการรับรู้ทางสติปัญญา เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนรู้เกิดความจำได้ โดยอาจจะเป็นการนึกได้หรือโดยการมองเห็น ได้ยิน แสดงผ่านภาษา เครื่องหมาย และสื่อต่าง ๆ เป็นขั้นตอนที่นำไปสู่พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเข้าใจ การนำความรู้ไปปรับใช้ได้

2.แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี

เทคโนโลยีเป็นวิทยาการที่เกิดจากการใช้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์และศาสตร์อื่นๆ ในการแก้ปัญหา โดยมุ่งแสวงหากระบวนการหรือวิธีการ (Know How) โดยอาศัยเครื่องมือและความรู้ต่าง ๆ ผลของกระบวนการเทคโนโลยีมี 2 ลักษณะ คือ 1. เครื่องมือ หรือฮาร์ดแวร์ หมายถึง เทคโนโลยีในรูปแบบของอุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ เช่น เครื่องบำบัดน้ำเสีย เครื่องปรับอากาศ เครื่องบิน เป็นต้น 2. วิธีการหรือเรียนกว่า ซอฟต์แวร์ หมายถึง เทคโนโลยีในรูปแบบของวิธีการ กระบวนการ ความรู้ต่าง ๆ เช่น วิธีจัดการระบบบริหารองค์กร วิธีประเมินผลต่าง ๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์

2.1 ความหมายของเทคโนโลยี

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542, น.538) ให้ความหมายของเทคโนโลยี (Technology) ไว้ คือ วิทยาการที่นำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม ในขณะที่ ปัญญา หิรัญรัศมี (2529, น.257) สรุปความหมายของเทคโนโลยีไว้ว่า เป็นการนำความรู้วิทยาศาสตร์ประยุกต์ (applied science) มาใช้ในการคิดค้นประดิษฐ์หรือดำเนินการในกิจกรรมต่างๆ ด้วยวิธีการใหม่ๆ เพื่อให้กิจกรรมนั้นๆ ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.2 ความหมายนวัตกรรม ส่วนคำว่า นวัตกรรม นั้น บุญสม วราเอกศิริ (2535, น.162) ให้ความหมายว่า สิ่งใหม่ๆ ที่เป็นประโยชน์ อาจจะเป็นความรู้ แนวความคิด ประดิษฐ์กรรม การกระทำ ฯลฯ ที่ใหม่หรือเห็นว่าเป็นสิ่งใหม่สำหรับบุคคลหนึ่ง สำหรับกลุ่มบุคคลหนึ่ง ความรู้และแนวความคิดในเรื่องๆ หนึ่งอาจจะเป็นนวัตกรรมสำหรับผู้ที่ยังไม่รู้มาก่อน แต่จะไม่เป็นนวัตกรรมสำหรับผู้ที่เคยรู้มาก่อนแล้ว นวัตกรรมจึงไม่ใช่ของใหม่สำหรับทุกคนเสมอไป

กล่าวโดยสรุปแล้ว เทคโนโลยีและนวัตกรรม จะแตกต่างกันเฉพาะในเรื่องของความคิดและความรู้สึก และการใช้เท่านั้น โดยนวัตกรรมจะมีความหมายในเรื่องของสิ่งที่คุณคิดว่าเป็นสิ่งใหม่ แต่อาจจะไม่ใช่สำหรับคนที่ทราบนวัตกรรมนั้นๆ แล้วส่วนเทคโนโลยีนั้นเป็นคำกว้างๆ ใช้ได้ทั่วไปโดยเน้นที่การใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการดำเนินกิจกรรมต่างๆ มากที่สุด และสอดคล้องกับสภาพของเกษตรกรแต่ละคน

3.แนวคิดเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมกับยางพารา

กรมวิชาการเกษตร (2559, น 2-3) จากสถานการณ์ราคายางพาราลดต่ำ ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราขายย่อยได้รับผลกระทบเป็นจำนวนมาก นอกเหนือจากมาตรการการช่วยเหลือของรัฐบาลแล้ว การหาทางช่วยเหลือตนเองของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในการปลูกพืชเสริมรายได้และทำอาชีพเสริมอื่นๆ จะช่วยให้เกษตรกร มีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร ทั้งในส่วนกลางและศูนย์วิจัยในภูมิภาคจะให้การสนับสนุนทางด้านวิชาการในรูปแบบเอกสาร การให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนจัดให้มีศูนย์เรียนรู้สำหรับการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ที่ศูนย์วิจัยตั้งอยู่ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ ภาคใต้ซึ่งเป็นแหล่งปลูกยางพาราที่สำคัญของประเทศไทย

สำหรับคำแนะนำในการปลูกพืชแซมยาง พืชร่วมยางพารา และกิจกรรมเสริมรายได้ ของชาวสวนยางพารา เกษตรกรจะต้องพิจารณาความเหมาะสมของชนิดพืชโดยเฉพาะในประเด็นของการเจริญเติบโต ในสภาพร่มเงา ตลอดจนวิธีการปลูกพืชร่วมกับยางพาราโดยไม่มีผลกระทบที่จะสร้างความเสียหายกับการเจริญเติบโตและผลผลิตหลักของยางพารา ซึ่งได้มีการศึกษาวิจัยพบว่ามีชนิดพืชที่เหมาะสมในการปลูกร่วมยางพาราหลายชนิด ดังนี้

3.1 การปลูกพืชแซมยาง

การปลูกพืชแซมยางพาราในระยะก่อนให้ผลผลิต คือ ในช่วง 3 ปี แรก สามารถปลูกพืชแซมยางพาราได้หลายชนิด ได้แก่

3.1.1 พืชล้มลุกและเป็นพืชอายุสั้น เช่น พืชสมุนไพร สับปะรด ข้าวโพด ข้าวไร่ ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วหรั่ง ถั่วลิสง ถั่วพราง ถั่งแอม และ พืชผักต่างๆ เป็นต้น โดยพืชเหล่านี้ควรปลูกห่างแถวยางพาราประมาณ 1 เมตร

3.1.2 กล้าย และมะละกอ การปลูกแถวเดียว บริเวณกึ่งกลางระหว่างแถวยางพารา

3.1.3 หญ้าอาหารสัตว์ เช่น หญ้ารูซี่ หญ้ากินนีสีม่วง หญ้าขน ควรปลูกห่างจากแถวขางพาราประมาณ 1.5 - 2 เมตร หญ้าอาหารสัตว์ชนิดอื่น ๆ จะไม่แนะนำให้ปลูกแซมขางพารา เพราะมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโตของขางพารา

3.1.4 ไม้ดอกไม้ประดับ เช่น ดอกหน้าวัว ควรปลูกห่างจากแถวขางพาราประมาณ 1.5 - 2 เมตร

3.1.5 มันสำปะหลัง ควรปลูกในปีที่ 2 หรือปีที่ 3 โดยปลูกห่างแถวขางพาราด้านละ 2 เมตร และ ใตตัด รากมันสำปะหลังปีละครั้ง ห่างจากแถวมันสำปะหลัง 50 เซนติเมตร เพื่อป้องกันระบบ รากมันสำปะหลังเข้ามาอยู่ในแถวของต้นขางพารา

3.1.6 อ้อยคั้นน้ำ ควรปลูกระหว่างแถวขางพารา และให้มีระยะห่างจากแถวขางพารา 2.2 เมตร โดยปลูกครั้งเดียวสามารถไว้ต่อ ได้ถึง 2 ครั้ง เก็บเกี่ยว 3 ครั้ง ในเวลา 3 ปี แต่ไม่แนะนำให้ปลูก อ้อยโรงงานแซมขางพาราในเขตพื้นที่ที่มีความแห้งแล้งและในพื้นที่ ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ซึ่งอาจจะ ทำให้มีปัญหาด้านไฟไหม้และปัญหาในการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรตามมา

3.2 การปลูกพืชร่วมขางพารา

การปลูกพืชร่วมขางพารา คือ การปลูกพืชที่ปลูกเพื่อให้ผลผลิตพร้อมกับขางพารา พืชที่สามารถปลูกได้จะต้องเป็นพืชที่สามารถขึ้นได้ดีในสภาพ ร่มเงา โดยที่ไม่มีผลกระทบต่อผลผลิตของ ขางพารา มีดังนี้

3.2.1 พืชร่วมขางพาราที่สามารถเจริญเติบโตได้ดีภายใต้ร่มเงาของต้นขางพารา เมื่อ ต้นขางพารามีอายุ 3 ปีขึ้นไป เช่น จิง ข่า ขมิ้น ผักพื้นบ้าน และพืชสมุนไพรบางชนิด โดยปลูกระหว่างแถว และห่างจากแถวขางพารา 1.5 เมตร

3.2.2 พืชร่วมขางพาราที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นขางพารา เมื่อต้นขางพารามีอายุประมาณ 10 ปี ซึ่งมีแสงรำไร เพียงพอและมีฝนตกชุก จะเหมาะสมต่อการปลูกไม้ดอกสกุลหน้าวัว ไม้ดอกวงศ์จิง เช่น จิงแดง ดาหลา หงส์เหิน กระเจียวพังกา กระเจียวส้ม และบัว ไม้ดอกสกุลเฮลิ โกเนีย และไม้ประดับบางชนิด โดยปลูกระหว่างแถวขางพารา และห่างจากแถวขางพารา 1.5-1.7 เมตร

3.2.3 พืชร่วมขางพาราที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นขางพาราที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ได้แก่ พืช สกู่ระกำ เช่น ระกำหวาน สละเนืวนว สละหม้อ หวายตะค้าทอง กระวาน โดยปลูกกึ่งกลางแถวขางพารา สำหรับหวายตะค้าทองอาจเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานในสวนขางพารา แนะนำให้ปลูกเป็นพืชเสริม รายได้ก่อนการโค่นขางพารา

3.2.4 การปลูกไม้ป่าในสวนยางพารา มีไม้ป่าบางชนิดที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นยางพาราขนาดใหญ่ โดยปลูก ผสมผสานกึ่งกลางระหว่างแถวยางพาราและทดแทนการปลูกซ่อมต้นยางพารา เช่น ในสวนยางพาราทางภาคใต้ ได้แก่ กระถินณรงค์ กระถินเทพา ทั้ง สะเดาเทียม พะยอม มะฮอกกานี ตะเคียนทอง เตี้ยม ยางนา ยมหิน และตาเสา ในสวนยางพาราทางภาคตะวันออก ได้แก่ กระถินณรงค์ กระถินเทพา สะเดาไทย ตะเคียนทอง ยมหอม ยมหิน ยางนาแดง และประดู่ป่า และในสวนยางพาราทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ พะยูง ยางนา กระถินเทพา กระถินณรงค์ สะเดาไทย ตะเคียนทอง ยมหิน สาร และประดู่ป่า

3.3 การประกอบอาชีพเสริมรายได้อื่นๆ ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

อาชีพเสริมอื่นๆ ที่เหมาะกับเกษตรกรชาวสวนยางพารา เช่น การเพาะเห็ดฟางทะเลสาบปาล์ม ในสวนยางพารา การเลี้ยงผึ้ง ตลอดจนการปรับเปลี่ยนพื้นที่ยางพาราบางส่วนเพื่อปลูกพืชอื่นๆ เช่น ปาล์ม น้ำมัน กัญชง กาแฟ และพืชอื่นๆ โดยการเลือกปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งจะต้องคำนึงถึง ความต้องการของผู้บริโภคและการตลาดในพื้นที่ สภาพพื้นที่ ระยะเวลาการให้ผลผลิตและผลตอบแทน เช่น มีรายได้เป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายปี และในแต่ละชุมชนควรมีการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตพืชที่มีคุณภาพดี มีเอกลักษณ์ และกำลังเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค

อย่างไรก็ตามในระยะยาวเกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ควรพึ่งพารายได้จากยางพาราเพียงอย่างเดียวเพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการประกอบอาชีพ เกษตรกรควรมีการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นสร้างรายได้รวม ของครัวเรือนใหม่ โดยให้มีการกระจายรายได้ไปยังกิจกรรมต่างๆ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน ที่มีการพึ่งพารายได้จาก ยางพารา พืชแซมยางพารา พืชร่วมยางพารา ไม้ผลไม่ยืนต้น พืชผัก พืชไร่ ปศุสัตว์และประมง เป็นต้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ให้เกิดความพอเพียงและสร้างภูมิคุ้มกันเมื่อต้องพบกับปัญหาราคายางพาราตกต่ำ

3.4 การปลูกฝักเหมียงร่วมยางพารา

ฝักเหมียง เป็นไม้ป่าชนิดหนึ่ง เป็นพืชที่ไม่ชอบแสงแดดและความร้อนสูงจากอากาศ มีอายุหลายปี เมื่อนำไปปลูกไม่ต้องเสียเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการลงทุน ปลูกใหม่ทุกปี เจริญเติบโตดีในสภาพร่มเงา การดูแลรักษาง่าย ไม่มีโรคและแมลงศัตรูพืชรบกวน จึงทำให้แน่ใจว่าปลอดภัยจากสารเคมี พบทั่วไปตามเนินเขา และที่ราบ ตั้งแต่ความสูงจากระดับน้ำทะเล 5 เมตร ถึง 200 เมตร ที่มีฝนตกชุก ปริมาณน้ำฝนไม่น้อยกว่า 2,000 มิลลิเมตร ต่อปี ช่วงระยะเวลาฝนตกไม่ต่ำกว่า 150 วัน ต่อปี ฝน แล้งติดต่อกันไม่เกิน 45 วัน ซึ่งสถานที่ดังกล่าวนี้จะอยู่ในจังหวัดระนอง พังงา ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ต และตรัง

โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัดระนองและพังงา ซึ่งมีพื้นที่ ป่าธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีปริมาณน้ำฝนสูง ความชื้นสูง จึงเหมาะสมที่ต้นผักเหมียงจะงอกงามเจริญเติบโตได้ดีและสามารถขยายพันธุ์ได้เองตามธรรมชาติ

ผักเหมียง ในประเทศไทย พบมากที่จังหวัดระนอง พังงา สุราษฎร์ธานี กระบี่ ภูเก็ตและตรัง ตามปกติผักเหมียงจะขึ้นอยู่ตามธรรมชาติ ตามป่า เขา หรือที่มีความชุ่มชื้น เมื่อป่าไม้ต่างๆ หดไป ผักเหมียงเริ่มมีจำนวนลดลง จึงจำเป็นต้องนำมาปลูกเพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นทุกวัน

3.4.1 วิธีการปลูกผักเหมียง ผักเหมียงสามารถขยายพันธุ์ได้หลายวิธีคือ

1) การขยายพันธุ์โดยการเพาะเมล็ด ต้นกล้าจากการเพาะเมล็ดจะมีทรงพุ่มสวยและทนแล้งได้ดี ข้อเสียคือ เมล็ดผักเหมียงไม่สามารถเก็บได้ทุกปี และเมื่อเพาะกล้าแล้วการเจริญเติบโตช้า

2) การขยายพันธุ์โดยใช้ไหล หรือต้นที่ออกจากรากแขนง โดยการขุดในช่วงหน้าฝน ซึ่งเป็นไหลที่มีอายุ 1 ปีขึ้นไป จะสังเกตเห็นเปลือกของลำต้นสีน้ำตาลนำไปปลูกในแปลงได้เลย หรือจะชำลงไปก่อนให้แข็งแรงสมบูรณ์ ก่อนนำไปปลูก

3) การขยายพันธุ์โดยการตอนกิ่ง กิ่งที่เหมาะสม ควรมีเปลือกสีน้ำตาลอมเขียวเล็กน้อยจนถึงสีน้ำตาล กิ่งตอนที่ได้นำมาชำในถุงจนรากงอกเต็มถุงจึงย้ายปลูกลงแปลงได้

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ปลูกในแปลงยางพาราที่ใช้ระยะปลูก 3x7 เมตร โดยปลูกผักเหมียงระยะห่างต้น 3 เมตร ระหว่างแถว 2 เมตร หรือปลูกในแปลงยางพาราที่ใช้ระยะปลูก 2.5x8 เมตร โดยปลูกผักเหมียงระยะระหว่างต้น 2.5 เมตร และระยะระหว่างแถว 2.5 เมตร ขนาดหลุม ปลูกกว้าง 30 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร ลึก 30 เซนติเมตร ขุดหลุมแยกดินบนไว้ข้างหนึ่ง ดินล่างไว้ข้างหนึ่ง ตากหลุมไว้ 2 สัปดาห์ จากนั้นนำปุ๋ยคอกและดิน ชั้นบนผสมกับปุ๋ยรองก้นหลุมร็อกฟอสเฟต 100 กรัม ต่อหลุม แล้วจึงปลูกผักเหมียง โดยกรีดบริเวณก้นหลุมออกไป นำดินพันธุ์วางลงในหลุมปลูกกรีดข้างสูง เอาถุงออก กลบดินบริเวณโคนให้แน่น รดน้ำให้ชุ่ม ใช้ไม้หลักปักเชือกผูกให้เรียบร้อย ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกคือ ต้นฤดูฝน

3.4.2 การดูแลรักษา ให้ใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมัก อัตรา 2 กิโลกรัม ต่อต้น ต่อปี และปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) อัตรา 200 กรัม ต่อต้น ต่อปี การกำจัด วัชพืชโดยการตัดวัชพืชที่อยู่บริเวณรอบโคน นำเศษวัชพืชมาคลุมโคนในช่วงฤดูแล้ง การตัดแต่งกิ่ง ควรตัดแต่งกิ่งให้เหลือความสูงประมาณ 1 เมตร เพื่อความสะดวกในการเก็บผลผลิต เป็นการเร่งการแตกกิ่งและขยายทรงพุ่มเพื่อเพิ่มผลผลิต ควรกำจัดไหลของผักเหมียงให้ห่างจากต้นยางพาราประมาณ 2 เมตร

3.4.3 การเก็บเกี่ยว ผักเหมียงที่ปลูกจากการชำถุง จะเริ่มเก็บเกี่ยวได้เมื่อมีอายุประมาณ 2 ปี ขึ้นไปขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของสภาวะภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ยอดที่เก็บเกี่ยวแล้วจะเก็บได้ใหม่อีกครั้ง เมื่อครบ 25-30 วัน การเก็บเกี่ยวควรเก็บให้ชิดข้อ ไม่ควรเก็บกลางข้อ เพราะจะทำให้การแตกยอดอ่อนครั้งต่อไปช้า การเก็บรักษาควรเก็บไว้ในที่ร่ม พรมน้ำแต่พอชุ่ม สามารถเก็บสดอยู่ได้นานประมาณ 5-6 วัน โดยไม่ต้องแช่ตู้เย็น การขายผักเหมียงขายเป็นกำ (มัด) มัดละ 70-100 กรัม ราคาจำละ 10 -15 บาท

3.4.4 ประโยชน์ของผักเหมียง ผักเหมียง เป็นผักที่มีรสชาติดี หวาน มันเล็กน้อย รับประทาน ใครได้ชิมแล้วจะติดใจ มีคุณค่าทางอาหารสูง มีสารต้านอนุมูลอิสระ อุดมไปด้วยวิตามิน ปลอดภัยจากสารพิษ ส่วนที่ใช้ประกอบอาหารคือ ยอด ใบอ่อนผักเหมียง สามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายชนิด เช่น คัมกะทิ แกงเผ็ด แกงไตปลา แกงส้ม แกงเลียง ทำห่อหมก ผัดพริกกับหมู ปลา กุ้ง ผัดเผ็ด ผัดไข่ ผัดผักรวม ผัดน้ำมันหอย แกงจืดหมูสับ ซุบแป้งทอด

จากข้อความดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผักเหมียง เป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีในสภาพร่มเงา ดูแลง่าย เป็นพืชอายุยืน ให้ผลผลิตได้นานหลายปี มีระบบรากลึก ไม่มีผลกระทบต่อพืชหลัก ไม่มีปัญหาเรื่องโรคและแมลง ส่วนที่ใช้ประกอบอาหารคือ ยอดและใบอ่อน ผักเหมียงมีรสชาติอร่อย มีคุณค่าทางอาหารสูง และเป็นอาหารจานเด็ดระดับภัตตาคาร มีผู้นิยมบริโภคเพิ่ม ขึ้นเรื่อยๆ ไม่เฉพาะแต่ผู้บริโภคในภาคใต้เท่านั้น จึงเป็นพืชผักพื้นเมืองที่มีศักยภาพสูงเหมาะสมสำหรับนำมาปลูกเป็นพืชร่วมยางพารา ปลูกเป็นพืชผักพื้นเมืองที่สำคัญทางเศรษฐกิจได้ เป็นการลดรายจ่าย สามารถสร้างรายได้เพิ่มให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี

4.แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น ประกอบด้วย ความหมายของความคิดเห็น และวิธีวัดความคิดเห็น โดยมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

4.1 ความหมายของความคิดเห็น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, น. 236) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ข้อพิจารณาที่เห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาและความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม

สุโท เจริญสุข (2535, น. 53) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นสภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคล อันเป็นผลให้บุคคลมีความคิดต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบ ไม่ชอบ หรือเฉยๆ

บุญเรียง เจริญศิลป์ (2534, น. 78) ให้ความหมายว่า ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติ การที่บุคคลกล่าวว่าเรามีความเชื่อหรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด โดยผ่านกระบวนการทางความคิดและแสดงออกทางวาจา ทางอารมณ์ กิริยาท่าทางของบุคคลต่อสิ่งนั้น

4.2 วิธีวัดความคิดเห็น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531, น. 3) การวัดความคิดเห็นสามารถกระทำได้หลายรูปแบบ โดยรูปแบบที่เป็นที่นิยมในปัจจุบันมีด้วยกัน 4 วิธี ได้แก่

1) วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's method) เป็นวิธีการสร้างมาตรวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็น หรือทัศนคติไปในทางเดียวกัน และเสมือนว่า เป็นสเกลที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal-Appearing Intervals)

2) วิธีของกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกัน และสามารถจัดอันดับ สูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกัน ได้จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของความคิดเห็น

3) วิธีการจำแนกความแตกต่างในการตีความ (Semantic Differential Scale: S-D Scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น 7 ระดับ (Seven-point scale) โดยแบ่งเป็นช่วงๆ ตั้งแต่ด้านซ้ายสุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าเชิงบวกสุด ด้านขวาสุดของสเกลกำหนดให้เป็นค่าเชิงลบสุด ซึ่งอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar adjective) เช่น ดี-เลว ชยัน-จี๋เกียจ เป็นต้น

4) วิธีของลิเคิร์ต (Likert's method) เป็นวิธีสร้างมาตรวัดทัศนคติ และความคิดเห็น ที่นิยมแพร่หลายเพราะเป็นวิธีสร้างมาตรวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือความไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 5 หรือ 4 คำตอบและให้คะแนน 5,4,3,2,1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ

การวิจัยในครั้งนี้มีการใช้แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็น โดยจัดอันดับ เป็นลำดับคะแนน 5,4,3,2,1 ซึ่งเป็นวิธีที่ง่ายและประหยัดเวลา ซึ่งแจกจุดประสงค์ได้ละเอียด โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้ทราบว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร

5. ข้อมูลทั่วไปของอำเภอกลาง

สถานีพัฒนาที่ดิน ภูเก็ต (2560) จังหวัดภูเก็ตเดิมนั้นมีชื่อเรียกว่า เมืองกลาง ซึ่งมีประวัติศาสตร์ยาวนานมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา สำหรับอำเภอกลางในปัจจุบันเดิมเป็นที่ตั้งของเมืองกลางเก่า ซึ่งมีหลักฐานโบราณสถานและโบราณวัตถุอยู่หลายแห่งของพื้นที่ จนกระทั่งรูปแบบการปกครองของประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงไปตามวิวัฒนาการของการปกครอง อำเภอกลางจึงถูกยกฐานะเป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน 3 อำเภอของจังหวัดภูเก็ต อำเภอกลาง" ขึ้นอยู่กับเมืองภูเก็ตตั้งแต่ พ.ศ.2442 เป็นต้น มาจนถึงปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ.2458 ได้เปลี่ยนชื่ออำเภอกลางเรียกว่า "อำเภอเมืองกลาง" เพราะเหตุที่เคยเป็นที่ตั้งเมืองเก่ามาก่อน แต่แล้วก็เปลี่ยนมาเรียกว่า "อำเภอกลาง" อย่างเดิมเมื่อ พ.ศ.2481 โดยแต่เดิมนั้น อำเภอกลางมีชื่อเรียกว่า อำเภอเมืองกลาง เรียกตามนามเมืองเก่าซึ่งสร้างมาเป็นเวลาประมาณ 300 ปีเศษ ประมาณว่าได้สร้างเมืองมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี สมัยเดิมนั้นมีผู้ปกครองเมืองเรียกว่า พระยากลาง เป็นเจ้าเมืองสืบตระกูลตามลำดับต่อกันมาจนกระทั่งประกาศใช้ พ.ร.บ. การปกครองหัวเมืองซึ่งคราวฐานะของเจ้าเมืองกลางจึงถูกยกเลิกไป

อำเภอกลางเป็นเมืองประวัติศาสตร์ เป็นเมืองของสองวีรสตรีคือ ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร ซึ่งชาวไทยทุกคนรู้จักและทราบถึงวีรกรรมอันกล้ากล้าของท่าน ที่ได้นำกำลังคนไทยเข้าทำการต่อสู้กับพม่าข้าศึกผู้มารุกราน จนสามารถรักษาเมืองไว้ได้ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ราชการที่ 1 นับเป็นวีรสตรีที่มีชื่อเสียงโดดเด่น 2 ใน 4 ของวีรสตรีไทย ซึ่งชาวภูเก็ตรวมทั้งจังหวัดใกล้เคียงตลอดจนชาวไทยทั้งชาติภาคภูมิใจจนกระทั่งถึงปัจจุบัน โดยในทุกๆปี จังหวัดภูเก็ตจะจัดให้มีการบวงสรวงสักการะรำลึกถึงคุณงามความดีของวีรสตรีทั้งสองในวันที่ 13 มีนาคม ของทุกปี ซึ่งถือเป็นวันที่วีรสตรีทั้งสองนำกำลังเข้าต่อสู้กับพม่าข้าศึกจนได้รับชัยชนะ อำเภอกลางและชาวจังหวัดภูเก็ตทั้งมวลถือเป็นงานประเพณี พร้อมทั้งมีงานเฉลิมฉลอง 7 วัน 7 คืนเป็นประจำทุกปี และอำเภอกลางถือเป็นด่านแรกของจังหวัดภูเก็ตและได้จัดตั้งเป็นอำเภอกลางเมื่อปี พ. ศ. 2442 หรือ ประมาณ 120 ปีมาแล้ว

5.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีเนื้อที่ประมาณ 173,296 ไร่หรือประมาณ 276.7 ตารางกิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ ทะเลอันดามัน
ทิศใต้	ติดต่อ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต และทะเลอันดามัน
ทิศตะวันออก	ติดต่อ ทะเลอันดามัน
ทิศตะวันตก	ติดต่อ อำเภอกะทู้ จังหวัดภูเก็ต และทะเลอันดามัน

สภาพทั่วไป

เขตการปกครองในตำบล แบ่งออกเป็น 6 ตำบล มีประชากรทั้งหมด 71,898 คน ดังนี้

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลประชากรในอำเภอถลาง

ลำดับที่	ชื่อตำบล	ประชากรชาย (คน)	ประชากรหญิง (คน)	จำนวนประชากร (คน)	จำนวน ครัวเรือน
1	ไม้ขาว	6286	6131	12417	4797
2	สาคร	2727	2607	5334	2762
3	เทพกระษัตรี	6083	5765	11848	4621
4	ป่าคลอก	6178	6321	12499	4902
5	ศรีสุนทร	9163	9968	19131	14868
6	เชิงทะเล	5162	5507	10669	6602
	รวม	35,599	36,299	71,898	38,552

ที่มา : พัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต(2560)

5.2 สภาพภูมิอากาศ

ปริมาณน้ำฝน รวมตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคมเฉลี่ย 293.10 มิลลิเมตร สูงที่สุดเดือนกันยายนเฉลี่ย 590.26 มิลลิเมตร ต่ำสุดเดือนมกราคมเฉลี่ย 35.38 มิลลิเมตร

จำนวนวันที่ฝนตก รวมตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคมเฉลี่ย 15.78 วัน จำนวนวันที่ฝนตกมากที่สุดเดือนกันยายนเฉลี่ย 23.84 วัน จำนวนวันที่ฝนตกน้อยที่สุดเดือนมกราคมเฉลี่ย 4.26 วัน

อุณหภูมิ เฉลี่ยตลอดทั้งปี 26.09 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเดือนพฤษภาคมเฉลี่ย 27.12 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดเดือนธันวาคมเฉลี่ย 24.97 องศาเซลเซียส

ความชื้นสัมพัทธ์ มากที่สุดเดือนตุลาคมเฉลี่ย 88.11 เปอร์เซ็นต์ น้อยที่สุดเดือนกุมภาพันธ์เฉลี่ย 75.03 เปอร์เซ็นต์

เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ทำให้จังหวัดในภาคใต้ฝั่งตะวันตก (ระนอง พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และสตูล) มีความเสี่ยงที่จะเกิดพายุหมุนเขตร้อน และอุทกภัย ส่วนในช่วงฤดูร้อนเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ภาคใต้ฝั่งตะวันตกอาจเกิดภาวะฝนแล้งเนื่องจากอิทธิพลของร่องความกดอากาศต่ำที่พาดผ่านอยู่บริเวณประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ภาคใต้อยู่ในช่วงฝนทิ้งช่วง

ตารางที่ 2.2 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจวัดอากาศจังหวัดภูเก็ต (ปี พ.ศ.2514 - 2551)

เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	จำนวนวันที่ ฝนตก	อุณหภูมิ			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ความเร็วลม (กม./วัน)	ศักยภาพการคาย ระเหยน้ำ (มม./เดือน)
			ต่ำสุด (ซ)	สูงสุด (ซ)	เฉลี่ย (ซ)			
ม.ค.	35.38	4.26	20.76	31.18	25.06	75.95	77.32	113.46
ก.พ.	39.31	5.05	21.16	31.81	25.65	75.03	77.08	118.16
มี.ค.	100.35	8.66	22.08	32.38	26.28	76.43	75.56	143.22
เม.ย.	196.26	14.32	23.16	32.33	26.73	79.89	71.00	137.1
พ.ค.	423.82	22.08	24.26	31.86	27.12	85.89	94.39	126.79
มิ.ย.	385.10	20.50	23.73	30.42	26.36	82.97	134.75	116.1
ก.ค.	420.37	21.37	24.06	30.95	26.67	86.14	123.75	119.97
ส.ค.	529.46	22.42	24.23	30.61	26.66	86.14	162.59	117.49
ก.ย.	590.26	23.84	23.53	30.22	25.98	88.08	113.81	109.5
ต.ค.	499.34	23.42	23.20	30.52	25.77	88.11	69.48	101.06

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

เดือน	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวน วันที่ ฝนตก	อุณหภูมิ			ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ความ เร็วลม (กม./วัน)	ศักยภาพการคาย ระเหยน้ำ (มม./เดือน)
			ต่ำสุด (ซ)	สูงสุด (ซ)	เฉลี่ย (ซ)			
พ.ย.	246.68	16.05	22.83	31.03	25.84	84.68	58.13	91.2
ธ.ค.	50.90	7.34	21.33	30.38	24.97	76.76	83.16	94.86
รวม	3517.24	189.32	274.36	373.68	313.08	986.05	1141.03	1388.91
เฉลี่ย	293.10	15.78	22.86	31.14	26.09	82.17	95.09	115.74

ที่มา : พัฒนาที่ดินจังหวัดภูเก็ต(2560)

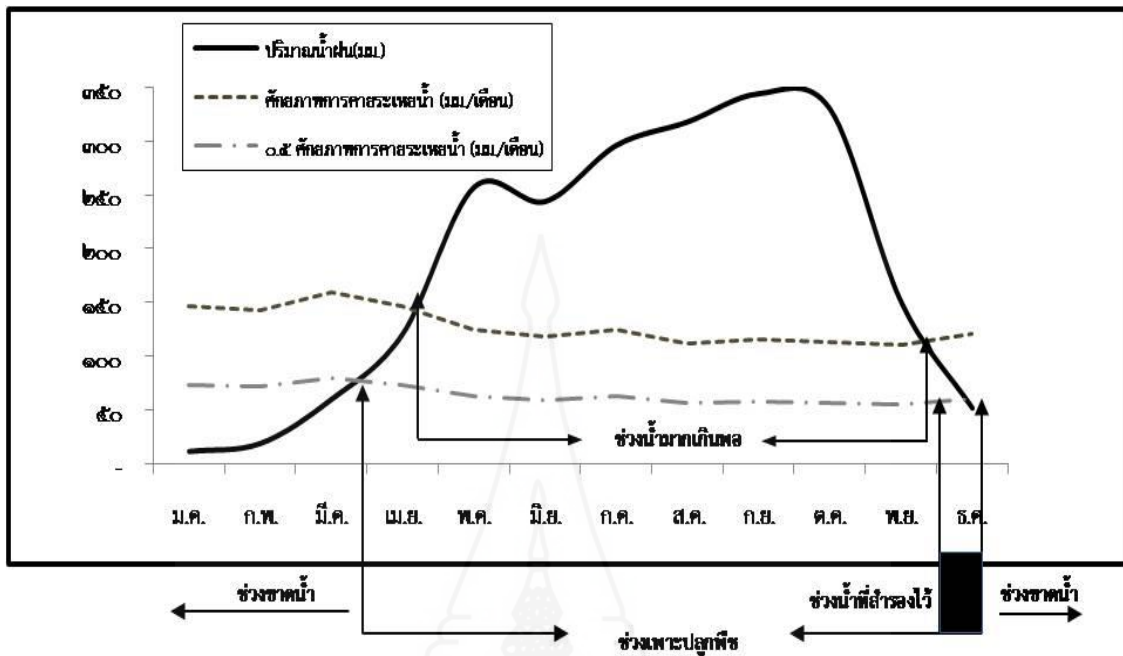
หมายเหตุ : *จากการคำนวณด้วยโปรแกรม CROPWAT

5.3 ช่วงฤดูที่ปลูกพืชเหมาะสมในการเพาะปลูก

การวิเคราะห์ช่วงฤดูเพาะปลูก ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปลูกพืช แบ่งเป็น 2 ช่วง ดังนี้

1) ช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมในการเพาะปลูก จะอยู่ในช่วงตั้งแต่ต้นเดือนเมษายนถึงปลายเดือนธันวาคม ช่วงระหว่างกลางเดือนพฤษภาคมถึงปลายเดือนพฤศจิกายน เป็นช่วงที่มีปริมาณน้ำฝนมากเกินพอสำหรับฤดูกาลเพาะปลูก หลังจากนั้นคือช่วงที่สำรองน้ำไว้เพาะปลูกจะมีระยะเวลาประมาณ 15 วันคือช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน

2) ช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งจะมีปริมาณน้ำฝนและการกระจายน้อยหรือไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช ซึ่งจะอยู่ในช่วงปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนธันวาคม

ภาพที่ 2.1 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2542-2551

ที่มา: สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต(2560)

5.4 สภาพสังคมและการรวมกลุ่มของเกษตรกร

สภาพทางสังคมและการรวมกลุ่มของเกษตรกรได้จากการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ และเอกสาร รายงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รายงานสถิติจำนวนประชากรและบ้าน จำนวนอัตราร้อยละของหมู่บ้านและครัวเรือน เนื้อที่ทำกรเกษตร แผนยุทธศาสตร์ของการพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี ได้ผลการศึกษาดังนี้

5.4.1 สภาพทางสังคม

1) จำนวนประชากร ที่อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอถลาง มีจำนวน 47 หมู่บ้าน มีจำนวนประชากรทั้งสิ้น 71,898 คน เป็นประชากรชายจำนวน 35,599 คน หรือร้อยละ 49.51 ประชากรหญิงจำนวน 36,299 คน หรือร้อยละ 50.49 จำนวนครัวเรือนทั้งหมด 38,552 ครัวเรือน จากข้อมูลรายงานสถิติแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ.2555 - 2557)

2) การตั้งถิ่นฐาน ประชากรตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนอยู่เป็นกลุ่มๆ ในหมู่บ้านมีบ้านเรือนกระจัดกระจายอยู่น้อยมาก อาศัยแบบชุมชนที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ลักษณะสังคมแบบ

สังคมเกษตร มีความสัมพันธ์แบบครอบครัวขยาย ถึงแม้แต่งงานแล้ว แต่ลักษณะความสัมพันธ์กับครอบครัวยังคงเดิม ประชากร ส่วนใหญ่พูดภาษาไทยได้เป็นภาษาท้องถิ่น เป็นต้น

3) **ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี** ในอำเภอกลางประชากรได้ดำเนินการพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น และกิจกรรมสำหรับศาสนาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมประเพณีอย่างต่อเนื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมท้องถิ่นอันดี เช่น ประเพณีงานสงกรานต์ ประเพณีงานเทศกาลเดือนสิบ ประเพณีงานลอยกระทง ประเพณีรดน้ำคำหัวผู้สูงอายุ ประเพณีงานชักพระประจำปี ประเพณีแห่ผ้าขึ้นธาตุ โครงการทำบุญวันพระและวันสำคัญทางศาสนา ส่งเสริมสนับสนุนและคุณธรรมให้แก่เด็กและเยาวชน ส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชากรมีความเป็นอยู่แบบเครือญาติผูกพันและพึ่งพาอาศัยกัน ให้ความเคารพนับถือพระสงฆ์ ผู้อาวุโส และผู้นำชุมชน เป็นต้น

4) **การศึกษา** ประชากรส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเฉลี่ยร้อยละ 42.22 รองลงมาประถมศึกษเฉลี่ยร้อยละ 37.78 ปวช. เฉลี่ยร้อยละ 8.89 ปริญญาตรีเฉลี่ยร้อยละ 6.67 และ ปวส. เฉลี่ยร้อยละ 4.44 ข้อมูลจากการสำรวจประชากรในพื้นที่

5.4.2 การรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อพัฒนาการเกษตร

มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร โดยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมจากหน่วยงานของรัฐ เช่น การส่งเสริมกลุ่มอาชีพของเกษตรกร กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มยุวเกษตรกร และ กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

5.5 สภาพทางเศรษฐกิจ

5.5.1 การประกอบอาชีพ

1) **เกษตรกรรม** มีประชากรบางส่วนประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ซึ่งทำรายได้ให้เกษตรกร ได้แก่ การทำสวนยางพารา และอื่นๆ โดยประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างต่างๆ เช่น รับจ้างในโรงแรม ห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร ร้านค้าต่างๆ และ มัคคุเทศก์ เป็นต้น

2) **การปลูสัตว์** การเลี้ยงสัตว์ ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงเพื่อเสริมรายได้หรือเป็นอาหารในครอบครัว ไม่ได้เลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพหลัก หรือทางการค้า แต่อย่างไรก็ตามเกษตรกรในพื้นที่เริ่มมีการตื่นตัวที่จะเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพเสริมมากขึ้น

3) **การประมง** เป็นการเลี้ยงกุ้งทะเลการเลี้ยงปลาในกระชังและปลาน้ำจืดในบ่อ เช่น ปลาดุก ปลานิล ปลาดู ปลาตะเพียน เป็นต้น

5.5.2 โครงสร้างพื้นฐาน

1) การคมนาคม โดยภาพรวมมีความสะดวกพอสมควร มีถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน สามารถติดต่อกับอำเภอ เทศบาล และหมู่บ้านใกล้เคียงได้อย่างสะดวก

2) สาธารณูปโภค

(1) การไฟฟ้า อยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค มีไฟฟ้าทุกหมู่บ้าน แต่ยังไม่ทั่วครัวเรือน ขณะนี้ได้มีการดำเนินการขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน แต่ในบางส่วนยังติดขัดเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณที่จำกัด

(2) การประปา ปัจจุบันการประปาส่วนภูมิภาคในตำบลมีการให้บริการประปาทุกหมู่บ้าน และนอกเหนือจากระบบประปาหมู่บ้านแล้วในเขตตำบลยังมีระบบประปาเพื่อการเกษตร โดยใช้แหล่งน้ำดิบจากแหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

6.ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมกับยางพารา ของเกษตรกรในอำเภอถดถอง จังหวัดภูเก็ต จากการตรวจสอบเอกสารมีการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

6.1 ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ

6.1.1 อายุ พัฒนา ส่องแสง (2557, น.115) ได้ศึกษา เรื่องการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกผักในโรงเรือนของเกษตรกรในจังหวัดน่าน พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 41.02 ปี จูตินนท์ คชนิล (2551: น.41) ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีอายุเฉลี่ย 47.31 ปี

6.1.2 รายได้ พัฒนา ส่องแสง (2557, น.115) พบว่าเกษตรกรมีรายได้จากการทำสวนผักเฉลี่ย 42,517.44 บาทต่อปี จูตินนท์ คชนิล (2551:น.49) พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีรายได้ในภาคการเกษตรเฉลี่ย 54,890.73 บาทต่อปี

6.1.3 พื้นที่ถือครอง รวิพร เพ็ชรล้อมทอง (2556, น.55) ศึกษา เรื่อง การปรับปรุงบำรุงดินโดยลดการใช้สารเคมีของเกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า พื้นที่ถือครองรวม ในการทำการเกษตร 38.82 ไร่ ศิริวรรณ บุญเรือง (2551, น.56) ศึกษาเรื่องการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินในนาข้าวของเกษตรกรจังหวัดลพบุรี พบว่าเกษตรกรมีพื้นที่ถือครองในการทำนา

เฉลี่ย 21.24 ไร่ ฐิตินันท์ คชนิล(2551) พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรเฉลี่ย 32.44 ไร่

6.1.4 แรงงานในครัวเรือน ประชญา มงคลวิบูลย์ (2553:น.42) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร พบว่า มีสมาชิกที่เป็นแรงงานในครัวเรือนอยู่ในช่วง 1 – 3 คน ฐิตินันท์ คชนิล (2551:น.48) พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีจำนวนแรงงานเฉลี่ย 3.62 คน

6.2 ปัจจัยด้านสังคม

6.2.1 การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร รวิพร เพ็ชรล้อมทอง (2556, น.48) พบว่าส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของกลุ่มลูกค้า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เกษตร ในขณะที่ ศิริวรรณ บุญเรือง (2551,น.61) ศึกษาเรื่อง การใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินในนาข้าวของเกษตรกรจังหวัดลพบุรี พบว่าเกษตรกรทั้งหมดเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร

6.2.2 ประสบการณ์ในการทำการเกษตร พัฒนา ส่องแสง (2557, น.115) พบว่าเกษตรกร มีประสบการณ์ในการปลูกฝักเฉลี่ย 1.50 ปี เอกวิทย์ ศรีรัมย์(2553.น.131) ได้ศึกษาความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษ พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีประสบการณ์ในการการปลูกยางพาราเฉลี่ย 12.9 ปี ฉลาด นันทโพธิ์เดช(2546.น.119) ได้ศึกษาสภาพการผลิตและความต้องการบริการส่งเสริมการผลิตยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในจังหวัดอุดรธานี พบว่า พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีประสบการณ์ในการการปลูกยางพารามาแล้ว 10 – 14 ปี

6.2.3 การศึกษา พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) พบว่า ระดับการศึกษาใกล้เคียงกันสูงสุด ได้แก่ ต่ำกว่าประถมศึกษา และประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ฐิตินันท์ คชนิล (2551: น.42) พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราร้อยละ 58.90 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เอกวิทย์ ศรีรัมย์(2553.น.131) พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา

6.3 ความคิดเห็น

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ(2527) กล่าวว่า ความคิดเห็นไม่เหมือนเจตคติที่ไม่จำเป็นต้องแสดงความรู้สึก อารมณ์ หรือแม้กระทั่งการแสดงพฤติกรรมที่จะตอบสนอง หรือไม่ตอบสนองต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เป็นเพียงคำพูดพร้อมเหตุผลที่บุคคลคิดขึ้นมา และถ้ามีคนไม่เห็นด้วย บุคคลนั้นก็เปลี่ยนคำพูดดังกล่าวได้ เช่น บุคคลหนึ่งมีความคิดเห็นนั้น โดลการยกเห็นผลมาคัดค้านมากมายในที่สุดบุคคลนั้นยอมเปลี่ยนความคิดเห็นได้

ศรีสุรางค์ และคณะ (2542) ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของมนุษย์ และมีรูปแบบที่ซับซ้อนเป็นผลมาจากกระบวนการทางสมองจะเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ในอดีต

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต และงานวิจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง โดยนำมากำหนดตัวแปรในการศึกษา สามารถสรุปได้ว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต แบ่งออกได้เป็น 3 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ อายุ รายได้ พื้นที่ถือครอง และจำนวนแรงงานในครัวเรือน
2. ปัจจัยด้านสังคม ของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร ประสบการณ์ในการทำการเกษตร และการศึกษา
3. ความคิดเห็น ของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตรปี พ.ศ. 2561 ในพื้นที่ อำเภอดงหลวง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 1,075 ราย

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ (1973 : 725-727) ที่ความคลาดเคลื่อน 0.07 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 0.07

$$n = \frac{1075}{1 + 1075 (0.07)^2} = 171.51$$

ดังนั้น จึงได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 ราย คิดเป็นร้อยละ 16.0 ของประชากร ทั้งหมด

1.2.2 การสุ่มตัวอย่าง สุ่มตัวอย่างจากประชากร ตามสัดส่วนเกษตรกรของแต่ละตำบลตามจำนวนที่กำหนด และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลาก โดยแยกเป็นเกษตรกรที่ปลูกและไม่ปลูกผักเหมียงรวมกันในจำนวนที่เท่ากันดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ลำดับ ที่	ชื่อตำบล	ประชากร (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	กลุ่มตัวอย่าง (ราย)	
				ปลูกผักเหมียง ร่วมยางพารา	ไม่ปลูกผักเหมียง ร่วมยางพารา
1	ไม้ขาว	151	26	14	14
2	สาकु	144	30	15	15
3	เทพกระษัตรี	220	30	15	15
4	ป่าคลอก	271	30	15	15
5	ศรีสุนทร	182	28	14	14
6	เชิงทะเล	107	26	13	13
รวม		1,075	172	86	86

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งไว้ การตรวจเอกสารวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและทั้งจากสถาบันการศึกษา ประสพการณ์ตรงจากเกษตรกรผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคการเกษตรภายในครัวเรือน แรงงานจ้างภาคการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง พืชที่ปลูก แหล่งสินเชื่อ สถานภาพทางสังคม ตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร และการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพารา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา แหล่งความรู้เกี่ยวกับการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตอนที่ 4 สภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้แก่ การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวนปีในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้แก่ ปัญหาในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และ ข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

2.2 การสร้างและทดสอบเครื่องมือ

2.2.1 การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยทำการสร้างเครื่องมือในการวิจัยโดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ 1) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความรู้ 2) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา 3) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมกับยางพารา 4) แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับความคิดเห็น 5) สภาพทั่วไปของอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต 6) ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2.2 การตรวจสอบหาความถูกต้องของเนื้อหา ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบหาความถูกต้องของเนื้อหาในเครื่องมือ การใช้คำถามที่ถูกต้อง ครบคลุมและตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัย พร้อมทั้งขอรับคำแนะนำเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ และ เพื่อให้การวินิจฉัยของแบบสัมภาษณ์มีความถูกต้องสมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำในการนำไปใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะทำการประเมินความเที่ยงตรงในตอนที่ 2 - 5 โดยผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความถูกต้อง ได้แก่

1. นางพะเยาว์ พินโน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
2. นายมนัส ทองสมบัติ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
3. นางปณัษ กระจ่างศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการพิเศษ
4. นายสมชาย เจียมตัว ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรง

- 1 = แน่ใจความคำถามมีความเหมาะสม
 0 = ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
 - 1 = แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) ด้วยวิธีของ Rovinelli และ Hamblton โดยใช้สูตร ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ คำนวณความสอดคล้องมีค่าระหว่าง -1 ถึง +1
 $\frac{\sum R}{N}$ คือ ผลรวมของการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนข้อคำถาม

นำค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ดังนี้
 ถ้า $IOC > 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ
 ถ้า $IOC \leq 0.50$ ถือว่าข้อคำถามนั้นวัดไม่สอดคล้องกับนิยามเชิงปฏิบัติการ

$$\text{ค่า IOC} = \frac{350}{356} = 0.97$$

สรุป ผลการหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 ท่าน แสดงว่า ข้อคำถามสามารถใช้ได้ มีความเหมาะสม วัดได้ตรงจุดประสงค์ หรือมีความเหมาะสมและสามารถใช้คำถามนั้นได้

2.2.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ โดยการนำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไข แล้ว นำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มีใช้เป็นประจำที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อถือได้ โดยใช้วิธีการวัดความสอดคล้องภายในตามวิธีการหาค่า Cronbach's alpha ในประเด็น แหล่งความรู้เกี่ยวกับการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ซึ่งได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.901 0.930 และ 0.824 ตามลำดับ ซึ่งค่าความเชื่อถือของเครื่องมือมีค่ามากกว่า 0.8 จึงสามารถนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไปได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการออกไป สัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 ราย ในพื้นที่ 6 ตำบลในอำเภอถลุง ใช้ระยะเวลาระหว่าง มกราคม 2562 ถึง เมษายน 2562 โดยมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ขั้นตอน ตามแนวทางของ เบญจมาศ อยู่ประเสริฐ (2557, น. 313 - 315) ดังนี้

3.1 ขั้นตอนเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเตรียมการก่อนออกภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ในเรื่องต่อไปนี้

3.1.1 การกำหนดวัน เวลา และสถานที่สัมภาษณ์ ผู้วิจัยมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ไปสัมภาษณ์รวมทั้งมีการนัดหมายล่วงหน้ากับผู้ให้สัมภาษณ์

3.1.2 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ต้องใช้เพื่อการสัมภาษณ์และการเดินทาง เช่น ดินสอ ปากกา กระดาษช่วยจดบันทึก แบบสัมภาษณ์ และยานพาหนะ

3.1.3 ประสานงาน กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการนัดหมายเกษตรกรที่ให้สัมภาษณ์

3.2 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเกษตรกรโดยมีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ คือ

3.2.1 แนะนำตัวผู้ให้สัมภาษณ์ แนะนำตัวว่าเป็นใคร ทำอะไร ที่ไหน และจะมาทำอะไร ให้ผู้สัมภาษณ์รู้จักก่อนที่จะทำการสัมภาษณ์ เพื่อเป็นการสร้างความไว้วางใจและเป็นกันเองกับผู้รับการสัมภาษณ์

3.2.2 ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย เป็นอย่างไร เกี่ยวข้องกับผู้ให้สัมภาษณ์อย่างไร และชี้แจงความสำคัญของข้อมูลงานวิจัยแก่กลุ่มเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและครบถ้วน

3.2.3 เริ่มดำเนินการสัมภาษณ์ เริ่มถามคำถามที่เตรียมไว้โดยใช้คำถามที่ทำให้ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบอย่างง่าย พยายามให้ผู้สัมภาษณ์ตอบในประเด็นที่ต้องการถามทุกข้อตามลำดับ

3.3 บันทึกผลการสัมภาษณ์ ในขณะที่ให้สัมภาษณ์ผู้วิจัยดำเนินการบันทึกผลการสัมภาษณ์ไปพร้อมกัน ซึ่งการบันทึกมีหลักปฏิบัติดังนี้

3.3.1 บันทึกผลทันทีระหว่างการสัมภาษณ์ ทั้งคำถามปลายเปิดและปลายปิด

3.3.2 บันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ ข้อมูลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างควรได้รับบันทึกตามความเป็นจริงโดยไม่มีอคติ

3.4 ขั้นสิ้นสุดของการสัมภาษณ์ มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้

3.4.1 การทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์ของข้อมูล ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างควรได้รับการทบทวนความถูกต้องและความสมบูรณ์

3.4.2 กล่าวขอบคุณ กล่าวขอบคุณเกษตรกรผู้ให้สัมภาษณ์และผู้เกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้

4.การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบแบบไคสแควร์ ดังนี้

4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ของครัวเรือน รายจ่ายของครัวเรือน จำนวนแรงงานภาคการเกษตร ภายในครัวเรือน แรงงานจ้างภาคการเกษตร พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง พืชที่ปลูก แหล่งสินเชื่อ สถานภาพทางสังคม ตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร และการเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D) ค่าเฉลี่ย (mean)

4.2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพารา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ลักษณะของคำถามให้ เลือกตอบคำตอบเดียว โดยมีการกำหนดคะแนน เป็น 2 ระดับ คือ

ตอบผิด กำหนดค่าเท่ากับ 0 คะแนน

ตอบถูก กำหนดค่าเท่ากับ 1 คะแนน

และมีการวัดระดับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา ความรู้เกี่ยวกับ การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ดังต่อไปนี้

ตอบถูก 1 – 3 ข้อ	หมายถึง	มีความรู้น้อยที่สุด
ตอบถูก 4 – 6 ข้อ	หมายถึง	มีความรู้น้อย
ตอบถูก 7 – 9 ข้อ	หมายถึง	มีความรู้ปานกลาง
ตอบถูก 10 – 12 ข้อ	หมายถึง	มีความรู้มาก
ตอบถูก 13 – 15 ข้อ	หมายถึง	มีความรู้มากที่สุด

แหล่งความรู้เกี่ยวกับการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราได้มีการกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ได้รับข้อมูลข่าวสารมากที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 5
ได้รับข้อมูลข่าวสารมาก	กำหนดค่าเท่ากับ 4
ได้รับข้อมูลข่าวสารปานกลาง	กำหนดค่าเท่ากับ 3
ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อย	กำหนดค่าเท่ากับ 2
ได้รับข้อมูลข่าวสารน้อยที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 1

การแปลความหมายระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยวิธีนำคะแนนเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40	หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60	หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80	หมายถึง ได้รับข้อมูลข่าวสารในระดับน้อยที่สุด

4.3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้มีการกำหนดเป็น 5 ระดับดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 5
ระดับความคิดเห็นมาก	กำหนดค่าเท่ากับ 4
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	กำหนดค่าเท่ากับ 3
ระดับความคิดเห็นน้อย	กำหนดค่าเท่ากับ 2
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 1

การแปลความหมายระดับการความคิดเห็น โดยวิธีนำคะแนนเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80	หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

4.4 สภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้แก่ การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวนปีในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าต่ำสุด (minimum) ค่าสูงสุด (maximum) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D) ค่าเฉลี่ย (mean) และการนำวิธีการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ ลักษณะของคำถามให้เลือกตอบคำตอบเดียว โดยมีการกำหนดคะแนน เป็น 2 ระดับ คือ

ไม่ปฏิบัติ	กำหนดค่าเท่ากับ	0 คะแนน
ปฏิบัติ	กำหนดค่าเท่ากับ	1 คะแนน

4.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

4.5.1 ปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ได้มีการกำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีปัญหามากที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 5
มีปัญหาคิดเห็นมาก	กำหนดค่าเท่ากับ 4
มีปัญหাপานกลาง	กำหนดค่าเท่ากับ 3
มีปัญหาน้อย	กำหนดค่าเท่ากับ 2
มีปัญหาน้อยที่สุด	กำหนดค่าเท่ากับ 1

การแปลความหมายระดับของปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา โดยวิธีนำคะแนนเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00	หมายถึง มีปัญหาในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.41 – 4.20	หมายถึง มีปัญหาในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.61 – 3.40	หมายถึง มีปัญหาในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.81 – 2.60	หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.80 หมายถึง มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

4.5.2 ข้อเสนอแนะในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ข้อเสนอแนะในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราลักษณะเป็น
คำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้เสนอข้อเสนอแนะได้อย่างเต็มที่

5.การทดสอบสมมติฐาน

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ การทดสอบไคสแควร์ (Chi - Square Test) เพื่อหา
ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต นำเสนอ ผลการวิเคราะห์เป็น 6 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม
 - ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพาราและการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา
 - ตอนที่ 4 การปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา
 - ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา
 - ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย
- โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ตารางที่ 4.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกร

n = 172		
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	48	27.9
หญิง	124	72.1
2. อายุ (ปี)		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 40	5	2.9
41 – 50	25	14.6
51 – 60	65	37.8
61 – 70	74	43.0
มากกว่าหรือเท่ากับ 71	3	1.7

Min.= 38 ปี Max = 75 ปี Mean = 58.23 ปี S.D. = 7.650

ตาราง 4.1 (ต่อ)

n = 172		
สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพสมรส		
โสด	27	15.7
สมรส	130	75.6
หย่า	1	0.6
หม้าย	14	8.1
4. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	3	1.7
ประถมศึกษา	120	69.8
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	11	6.4
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)	20	11.7
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.)	3	1.7
ปริญญาตรี	15	8.7

จากตารางที่ 4.1 ผลการศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคลของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

เพศ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 72.1 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 27.9 เป็น
เพศชาย

อายุ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 43.0 มีอายุอยู่ในช่วง 61 – 70 ปี รองลงมา
ร้อยละ 37.8 มีอายุในช่วง 51 – 60 ปี ร้อยละ 14.6 มีอายุอยู่ในช่วง 41 – 50 ปี ร้อยละ 2.9 มีอายุน้อย
กว่าหรือเท่ากับ 40 ปี และ ร้อยละ 1.7 มีอายุมากกว่าหรือเท่ากับ 71 ปี โดย เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
มีอายุต่ำสุด 38 ปี อายุสูงสุด 75 ปี และมีอายุเฉลี่ย 58.23 ปี

สถานภาพ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 75.6 มีสถานภาพสมรส รองลงมา
ร้อยละ 15.7 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 8.1 มีสถานภาพหม้าย และร้อยละ 0.6 มีสถานภาพหย่า

ระดับการศึกษา เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 69.8 จบการศึกษาในระดับ
ประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 11.6 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

(ปวช.) ร้อยละ 8.7 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 6.4 จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า และ ร้อยละ 1.7 จบการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า (ปวส.) และไม่ได้เรียนหนังสือ

ตารางที่ 4.2 รายได้ของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

n = 172		
รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. รายได้ของครัวเรือน(ไม่หักค่าใช้จ่าย)		
1.1 รายได้จากภาคการเกษตร (บาท/ปี)		
น้อยกว่า 20,001	41	23.8
20,001 – 40,000	34	19.7
40,001 – 60,000	61	35.5
60,001 – 80,000	29	16.9
มากกว่า 80,000	7	4.1
Min.= 9,000 Max = 100,000 Mean = 45,718.60		
S.D. = 24,811.408		
1.2 รายได้จากนอกภาคการเกษตร(บาท/ปี)		
น้อยกว่า 20,001	75	43.6
20,001 – 40,000	42	24.4
40,001 – 60,000	14	8.2
60,001 – 80,000	0	0.0
มากกว่า 80,000	41	23.8
Min.= 2,400 บาท Max = 500,000 บาท Mean = 51,644.19บาท		
S.D. = 74,138.735		

จากตารางที่ 4.2 ผลการศึกษารายได้ของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

รายได้ของครัวเรือน ซึ่งแยกเป็นรายได้จากภาคการเกษตรและรายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้จากภาคการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 35.5 มีรายได้ อยู่ในช่วง 40,001 – 60,000 บาทต่อปี รองลงมาคือ ร้อยละ 23.8 มีรายได้น้อยกว่า 20,001 บาทต่อปี ร้อยละ 19.7 มีรายได้ อยู่ในช่วง 20,001 – 40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 16.9 มีรายได้ในช่วง 60,001 – 80,000 บาทต่อปี และ ร้อยละ 4.1 มีรายได้มากกว่า 80,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามี รายได้จากภาคการเกษตรต่ำสุด 9,000 บาทต่อปี รายได้จากภาคการเกษตรสูงสุด 100,000 บาทต่อปี และมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย 45,718.60 บาทต่อปี

รายได้จากนอกภาคการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 43.6 มีรายได้ น้อยกว่า 20,001 บาทต่อปี รองลงมา คือ ร้อยละ 24.4 มีรายได้ในช่วง 20,001 – 40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 23.8 มีรายได้มากกว่า 80,000 บาทต่อปี และร้อยละ 8.2 มีรายได้ในช่วง 40,001 – 60,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกร ผู้ปลูกยางพารามีรายได้นอกภาคการเกษตรต่ำสุด 2,400 บาทต่อปี รายได้นอกภาคการเกษตรสูงสุด 500,000 บาทต่อปี รายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 51,644.19 บาท ต่อปี

ตารางที่ 4.3 รายจ่ายของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

n = 172		
รายจ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. รายจ่ายของครัวเรือน(บาท/ปี)		
2.1 รายจ่ายในภาคการเกษตร		
น้อยกว่า 10,001	46	26.7
10,001 – 20,000	50	29.1
20,001 – 30,000	37	21.5
30,001 – 40,000	8	4.7
มากกว่า 40,000	31	18.0
Min.= 840 Max = 100,000 Mean = 24,963.14		
S.D. = 18,473.350		

ตารางที่ 4.3 (ต่อ)

n = 172		
รายจ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2.2 รายจ่ายนอกภาคการเกษตร		
น้อยกว่า 10,001	86	50.0
10,001 – 20,000	32	18.6
20,001 – 30,000	8	4.7
30,001 – 40,000	0	0.0
มากกว่า 40,000	46	26.7
Min. = 2,000 บาท Max = 300,000 บาท Mean = 39,968.73 บาท		
S.D. = 59,862.976		

จากตารางที่ 4.3 ผลการศึกษา รายจ่ายของครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

รายจ่ายของครัวเรือน ซึ่งแยกเป็นรายจ่ายในภาคการเกษตรและรายจ่ายนอกภาค
การเกษตร

รายจ่ายในภาคการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 29.1 มีรายจ่าย
อยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาทต่อปี รองลงมา คือ ร้อยละ 26.7 มีรายจ่ายน้อยกว่า 10,001 บาท
ต่อปี ร้อยละ 21.5 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000 บาทต่อปี ร้อยละ 18.0 มีรายจ่ายมากกว่า
40,000 บาทต่อปี และร้อยละ 4.7 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 30,001 – 40,000 บาทต่อปี โดยเกษตรกร
ผู้ปลูกยางพารา มีรายจ่ายในภาคการเกษตรต่ำสุด 840 บาทต่อปี รายจ่ายในภาคการเกษตรสูงสุด
100,000 บาทต่อปี และมีรายจ่ายในภาคการเกษตรเฉลี่ย 24,963.14 บาทต่อปี

รายจ่ายนอกภาคการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 50.0 มีรายจ่ายน้อย
กว่า 10,001 บาทต่อปี รองลงมา คือ ร้อยละ 26.7 มีรายจ่ายมากกว่า 40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 18.6
มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 10,001 – 20,000 บาทต่อปี ร้อยละ 4.7 มีรายจ่ายอยู่ในช่วง 20,001 – 30,000
บาทต่อปี โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรต่ำสุด 2,000 บาทต่อปี รายจ่าย
นอกภาคการเกษตรสูงสุด 300,000 บาทต่อปี และมีรายจ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 39,968.73 บาท
ต่อปี

ตารางที่ 4.4 จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

n = 172

จำนวนแรงงานในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. จำนวนแรงงานภาคการเกษตรภายในครัวเรือน		
1.1 จำนวนแรงงานในครัวเรือนทั้งหมด(คน)		
1	73	42.4
2	76	44.2
3	13	7.6
4	10	5.8
Min.= 1คน Max = 4คน Mean = 1.77 คน S.D. = 0.826		
1.2 จำนวนแรงงานชายในครัวเรือน(คน)		
ไม่มีแรงงานชาย	51	29.7
1	111	64.5
2	3	1.7
3	7	4.1
Min = 1 คนMax = 3 คน Mean = 1.14 คน S.D. = 0.488		
1.3 จำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือน (คน)		
ไม่มีแรงงานหญิง	29	16.9
1	120	69.8
2	23	13.4
Min = 1คน Max = 2 คน Mean = 1.16 คน S.D. = 0.369		
2. การจ้างแรงงาน		
ไม่จ้าง	170	98.8
จ้าง	2	1.2

จากตารางที่ 4.4 ผลการศึกษาจำนวนแรงงานในครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

จำนวนแรงงานทั้งหมดในครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 44.2
มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 2 คน รองลงมาคือ ร้อยละ 42.4 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 1 คน

ร้อยละ 7.6 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 3 คน และ ร้อยละ 5.8 มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน 4 คน โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีจำนวนแรงงานในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานในครัวเรือนสูงสุด 4 คน และมีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.77 คน

ซึ่งจำนวนแรงงานทั้งหมดในครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา แยกออกเป็นจำนวนแรงงานชายและจำนวนแรงงานหญิงได้ดังต่อไปนี้

จำนวนแรงงานชายในครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 64.5 มีจำนวนแรงงานชาย ในครัวเรือนจำนวน 1 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 29.7 ไม่มีแรงงานชายในครัวเรือน ร้อยละ 4.1 มีจำนวนแรงงานชายในครัวเรือนจำนวน 3 คน และ ร้อยละ 1.7 มีจำนวนแรงงานชายในครัวเรือนจำนวน 2 คน โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีจำนวนแรงงานชายในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานชายในครัวเรือนสูงสุด 3 คน และมีจำนวนแรงงานชายในครัวเรือนเฉลี่ย 1.14 คน

จำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 69.8 มีจำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนจำนวน 1 คน รองลงมา คือ ร้อยละ 16.9 ไม่มีจำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือน และร้อยละ 13.4 มีจำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนจำนวน 2 คน โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีจำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนสูงสุด 2 คน และมีจำนวนแรงงานหญิงในครัวเรือนเฉลี่ย 1.16 คน

การจ้างแรงงาน เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีการจ้างแรงงานคือ ร้อยละ 98.8 ไม่มี การจ้างแรงงาน และ ร้อยละ 1.2 มีการจ้างแรงงาน

ตารางที่ 4.5 พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง

n = 172		
พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง		
5.1 พื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง (ไร่)		
น้อยกว่า 2	22	12.8
2 – 5	54	31.4
6 – 9	45	26.2
10 – 13	25	14.5
มากกว่า 13	26	15.1
Min = 1 ไร่ Max = 39 ไร่ Mean = 8.22 ไร่ S.D. = 6.840		

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

n = 172		
พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5.2 พื้นที่เช่า(ไร่)		
ไม่มีพื้นที่เช่า	170	98.8
5	2	1.2
Min.= 5 ไร่ Max = 5 ไร่ Mean = 5.00 ไร่ S.D. = 0.000		
5.3 พื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่า(ไร่)		
น้อยกว่า 2	153	89.5
2	11	6.4
3	0	0.0
4	1	0.6
5	6	3.5
Min = 1 Max = 5 Mean = 2.71 S.D. = 1.617		
5.4 พื้นที่รวมทางการเกษตร (ไร่)		
น้อยกว่า 2	13	7.6
2 – 5	53	30.8
6 – 9	55	32.0
10 – 13	25	14.5
มากกว่า 13	26	15.1
Min = 1 Max = 39 Mean = 8.32 S.D. = 6.647		

จากตารางที่ 4.5 ผลการศึกษาพื้นที่ทำการเกษตรและการถือครองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง ซึ่งแยกเป็น พื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง พื้นที่เช่า พื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่า และพื้นที่รวมทางการเกษตร

พื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง ร้อยละ 31.4 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 2 – 5 ไร่ รองลงมา คือ ร้อยละ 26.2 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 6 – 9 ไร่ ร้อยละ 15.1 มีพื้นที่มากกว่า 13 ไร่ ร้อยละ 14.5 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 10 – 13 ไร่

และ ร้อยละ 12.8 มีพื้นที่น้อยกว่า 2 ไร่ โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองต่ำสุด 1 ไร่ มีพื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง 39 ไร่ มีพื้นที่ที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองเฉลี่ย 8.22 ไร่

พื้นที่เช่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่เช่า ร้อยละ 98.8 ไม่มีพื้นที่เช่า และ ร้อยละ 1.2 มีพื้นที่เช่าจำนวน 2 ไร่ โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่เช่าต่ำสุด 5 ไร่ มีพื้นที่เช่าสูงสุด 5 ไร่ มีพื้นที่เช่าเฉลี่ย 5 ไร่

พื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่า ร้อยละ 89.5 มีพื้นที่น้อยกว่า 2 ไร่ รองลงมา คือ ร้อยละ 6.4 มีพื้นที่ 2 ไร่ ร้อยละ 3.5 มีพื้นที่ 5 ไร่ และร้อยละ 0.6 มีพื้นที่ 4 ไร่ โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่าต่ำสุด 1 ไร่ มีพื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่าสูงสุด 5 ไร่ และมีพื้นที่บุคคลให้ทำกินเปล่าเฉลี่ย 2.71 ไร่

พื้นที่รวมทางการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่รวมทางการเกษตร ร้อยละ 32.0 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 6 – 9 ไร่ รองลงมา คือ ร้อยละ 30.8 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 2 – 5 ไร่ ร้อยละ 15.1 มีพื้นที่มากกว่า 13 ไร่ ร้อยละ 14.5 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 10 – 13 ไร่ และ ร้อยละ 7.6 มีพื้นที่น้อยกว่า 2 ไร่ โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีพื้นที่รวมทางการเกษตรต่ำสุด 1 ไร่ มีพื้นที่รวมทางการเกษตรสูงสุด 39 ไร่ และมีพื้นที่รวมทางการเกษตรเฉลี่ย 8.32 ไร่

ตารางที่ 4.6 พื้นที่ปลูกยางพารา

n = 172		
พื้นที่ปลูกยางพารา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พื้นที่ปลูกยางพารา(ไร่)		
น้อยกว่า 5	56	32.6
5 – 8	78	45.4
9 – 12	25	14.5
13 – 16	3	1.7
มากกว่า 16	10	5.8
Min = 1 ไร่ Max = 18 ไร่ Mean = 6.14 ไร่ S.D. = 4.167		

จากตารางที่ 4.6 ผลการศึกษาพื้นที่ปลูกยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา
ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีพื้นที่ปลูกยางพารา ร้อยละ 45.4 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 5 – 8 ไร่ รองลงมา คือ ร้อยละ 32.6 มีพื้นที่น้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 14.5 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 9 – 12 ไร่ ร้อยละ 5.8 มีพื้นที่มากกว่า 16 ไร่ และ ร้อยละ 1.7 มีพื้นที่อยู่ระหว่าง 13 – 16 ไร่ มีพื้นที่ปลูกยางพาราเฉลี่ย 6.14 ไร่

ตารางที่ 4.7 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

n = 172		
การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา		
ปลูก	86	50.0
ไม่ปลูก	86	50.0

จากตารางที่ 4.7 ผลการศึกษาการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 50.0 มีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และ ร้อยละ 50.0 ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.8 พื้นที่การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

n = 86		
พื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา(ไร่)		
1 – 2	42	48.8
3 – 4	16	18.6
5 – 6	17	19.8
7 – 8	5	5.8
มากกว่า 8	6	7.0
Min = 1 ไร่ Max = 12 ไร่ Mean = 3.49 ไร่ S.D. = 2.695		

จากตารางที่ 4.8 ผลการศึกษาพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 48.8 มีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอยู่ระหว่าง 1 – 2 ไร่ รองลงมา คือ ร้อยละ 19.8 มีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอยู่ระหว่าง 5 – 6 ไร่ ร้อยละ 18.6 มีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอยู่ระหว่าง 3 – 4 ไร่ ร้อยละ 7.0 มีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามากกว่า 8 ไร่ และ ร้อยละ 5.8 มีพื้นที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอยู่ระหว่าง 7 – 8 ไร่ โดยเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีพื้นที่การปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราดำสุด 1 ไร่ มีพื้นที่การปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราสูงสุด 12 ไร่ และมีพื้นที่การปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเฉลี่ย 3.49 ไร่

ตารางที่ 4.9 สินเชื่อและแหล่งสินเชื่อ

	n = 172	
แหล่งสินเชื่อ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สินเชื่อ		
ไม่กู้	143	83.1
กู้	29	16.9
แหล่งสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
กองทุนหมู่บ้าน	10	5.8
สหกรณ์ฯ	10	5.8
ธกส.	14	8.1
กลุ่มออมทรัพย์	7	4.1

จากตารางที่ 4.9 ผลการศึกษาสินเชื่อของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 83.1 ไม่มีการกู้เงิน และร้อยละ 16.9 มีการกู้เงิน โดยเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีแหล่งสินเชื่อดังนี้ ร้อยละ 8.1 แหล่งสินเชื่อจาก ธกส. รองลงมา คือ ร้อยละ 5.8 แหล่งสินเชื่อจากกองทุนหมู่บ้านและสหกรณ์ฯ และ ร้อยละ 4.1 แหล่งสินเชื่อจากกลุ่มออมทรัพย์

ตารางที่ 4.10 สภาพทางสังคมของเกษตรกร

n = 172		
สภาพทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ตำแหน่งทางสังคม		
ไม่เป็น	163	94.8
เป็น	9	5.2
อาสาสมัครเกษตร	9	5.2
2. ตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร		
ไม่มีตำแหน่ง	94	54.7
มีตำแหน่ง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	78	45.3
เลขานุการ	5	2.9
สมาชิก	73	42.4
3. การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์		
ไม่เป็น	136	79.1
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	36	20.9
กลุ่มอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางกลุ่มเกษตรกรเกษตร	4	2.3
กลุ่มการเกษตรแบบแปลงใหญ่	6	3.5
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	21	12.2
กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตำบล	5	2.9

จากตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาสภาพทางสังคมของเกษตรกรที่มีผลต่อการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลุง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

ตำแหน่งทางสังคม เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 94.8 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม และส่วนน้อย ร้อยละ 5.2 มีตำแหน่งทางสังคม และเป็นตำแหน่งอาสาสมัครเกษตร

ตำแหน่งภายในองค์กร เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมาก ร้อยละ 54.7 ไม่มีตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร และ ร้อยละ 45.3 มีตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร คือ ร้อยละ 45.3 เป็นสมาชิกในกลุ่มองค์กร และร้อยละ 2.9 เป็นเลขานุการกลุ่ม

การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ส่วนใหญ่ ร้อยละ 79.1 ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 20.9 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ ร้อยละ 12.2 เป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ร้อยละ 3.5 เป็นสมาชิกกลุ่มการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ร้อยละ 2.9 เป็นสมาชิกกลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมสาธิต และร้อยละ 2.3 เป็นสมาชิกกลุ่มอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางกลุ่มเกษตรกร

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราและการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

2.1 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.11 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา

ประเด็นความรู้	เฉลี่ย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับที่
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1. พืชร่วมยางไม่สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี(เฉลี่ย:การปลูกพืชร่วมยางสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี)	ผิด	163	94.8	2
2. การปลูกไม่ต้องมีการศึกษาประเภทและลักษณะของดินก่อนปลูกก็ได้	ถูก	162	94.2	3
3. การปลูกพืชร่วมยางอาจจะกระทบต่อผลผลิตหลัก(เฉลี่ย:การปลูกพืชร่วมยางไม่กระทบต่อผลผลิตหลัก)	ผิด	170	98.8	1
4. มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ	ถูก	101	58.7	7
5. การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการปลูกเพื่อหลีกเลี่ยงภาวะผลผลิตล้มตลาค	ถูก	77	43.6	11
6. การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการเพาะปลูกเพื่อหลีกเลี่ยงโรคแมลงศัตรูพืช	ถูก	148	86.0	5
7. การปลูกพืชร่วมยางควรพิจารณาพืชที่ทนต่อโรคและแมลง	ถูก	85	49.4	9

n = 172

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

n = 172

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับที่ ถูก
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
8.การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเท่านั้นเพื่อเป็นรายได้เสริม(เฉลย:การปลูกพืชร่วมสามารถปลูกได้ทั้งพืชอายุสั้นและพืชอายุยาว)	ผิด	100	58.1	8
9.การปลูกพืชร่วมยางที่เป็นไม้ยืนต้นเพื่อเป็นรายได้เสริมได้	ถูก	47	27.3	14
10.การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเพื่อบำรุงดินได้	ถูก	73	42.4	12
11.การปลูกพืชร่วมยางควรเป็นพืชที่ชอบอยู่ในแคดจัด(เฉลย:การปลูกพืชร่วมยางควรเป็นพืชที่ชอบอยู่ในร่ม)	ผิด	158	99.1	4
12.เลือกชนิดพืชที่ปลูกร่วมยางให้เหมาะสมกับความ ต้องการของตลาด	ถูก	10	5.8	15
13.สามารถปลูกพืชร่วมยางได้มากกว่าหนึ่งชนิดใน พื้นที่เดียวกัน	ถูก	64	37.2	13
14.สามารถปลูกพืชสมุนไพรร่วมยางพาราได้	ถูก	121	70.3	6
15.การปลูกพืชร่วมยางพาราต้องปลูกเมื่อยางพาราอายุ 7 ปี ขึ้นไป	ถูก	85	49.4	9

จากตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ (1) ปลูกพืชร่วมยางไม่กระทบต่อผลผลิตหลัก(ร้อยละ 98.8) (2) พืชร่วมยางสามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี(ร้อยละ 94.8) (3) การปลูกไม่ต้องมีการศึกษาประเภทและลักษณะของดินก่อนปลูกก็ได้(ร้อยละ 94.2) (4) การปลูกพืชร่วมยางควรเป็นพืชที่ชอบอยู่ในร่ม(ร้อยละ 91.9) (5) การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการเพาะปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงโรคแมลงศัตรูพืช (ร้อยละ 86.0) (6) สามารถปลูกพืชสมุนไพรร่วมยางพาราได้ (ร้อยละ 70.3) (7) มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ(ร้อยละ 58.7) (8) การปลูกพืชร่วมยางสามารถปลูกได้ทั้งพืชอายุสั้นและอายุยาว (ร้อยละ 58.1) (9) การปลูกพืชร่วมยางควรพิจารณาพืชที่ทนต่อโรคและแมลง (ร้อยละ 49.4) (10) การปลูกพืชร่วมยางพาราต้องปลูกเมื่อ

ยางพาราอายุ 7 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 49.4) (11) การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะผลผลิตล้มตลาค(ร้อยละ 43.6) (12) การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเพื่อบำรุงดินได้ (ร้อยละ 42.4) (13) สามารถปลูกพืชร่วมยางได้มากกว่าหนึ่งชนิดในพื้นที่เดียวกัน (ร้อยละ 37.2) (14) การปลูกพืชร่วมยางที่เป็นไม้ยืนต้นเพื่อเป็นรายได้เสริมได้ (ร้อยละ 27.3.) และ (15) เลือกชนิดพืชที่ปลูกร่วมยางให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด(ร้อยละ 5.8)

ตารางที่ 4.12 ระดับความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา

n = 172			
จำนวนข้อที่ตอบถูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ความหมาย
1 - 3	4	2.3	น้อยที่สุด
4 - 6	91	52.9	น้อย
7 - 9	71	41.3	ปานกลาง
10 - 12	6	3.5	มาก
13 - 15	0	0.0	มากที่สุด

Min = 1 Max = 11 Mean = 6.21 S.D. = 1.711

ตารางที่ 4.12 สรุปความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา ของเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมาก ร้อยละ 52.9 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับน้อย คือ ตอบถูก 4 – 6 ข้อ ร้อยละ 41.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับปานกลาง คือ ตอบถูก 7 – 9 ข้อ ร้อยละ 3.5 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับมาก คือ ตอบถูก 10 – 12 ข้อ และ ร้อยละ 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับน้อยที่สุด คือ ตอบถูก 1 – 3 ข้อ

2.2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.13 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

n = 172

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับที่
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
1.ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การปลูกผักเหมียงควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน	ถูก	107	62.2	11
2.การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการถอน (เฉลย:การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการปักชำ)	ผิด	162	94.2	1
3. การปลูกผักเหมียงควรปลูกได้เริ่มเงาต้นไม้อื่น	ถูก	148	86.0	4
4.การเก็บยอดผักเหมียงควรเด็ดให้ชิดข้อ ไม่ควรตัดหรือเด็ดกลางข้อ เพราะจะทำให้การแตกยอดใบอ่อนในครั้งต่อไปช้า	ถูก	82	47.7	13
5.การเพาะเมล็ดผักเหมียง ไม่ควรปกเปลือกแข็งส่วนหัวของเมล็ดออก เพราะหน่อหรือต้นไม่ได้ออกจากด้านหัวหรือขั้วของเมล็ด แต่จะออกมาจากทางด้านก้นหรือปลายของเมล็ด	ถูก	102	59.3	12
6.หากต้นผักเหมียงได้รับแสงแดดตลอดเวลา ใบจะเปลี่ยนเป็นสีขาว ยอดและลำต้น ก็จะแคระแกร็น ยอดใบอ่อนจะมีรสขมไม่อร่อย	ถูก	122	70.9	9
7.เมื่อเก็บยอดผักเหมียงแล้วควรนำไปพักไว้ในที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อรักษาความสด	ถูก	125	72.7	8
8.การเก็บเกี่ยวผักเหมียง ควรเก็บใบอ่อน เก็บสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ใบแก่	ถูก	118	68.6	10
9.เมื่อผักเหมียงเป็นโรคยอดใบอ่อนแห้ง ควรตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคออก พักต้นและไม่เก็บเกี่ยวใบสักระยะ ให้น้ำให้ปุ๋ยบำรุงต้นให้สมบูรณ์ แล้วจึงเก็บยอดอ่อนช่วงแตกใบอ่อนครั้งต่อไป	ถูก	130	75.6	6

ตารางที่ 4.13 (ต่อ)

n = 172

ประเด็นความรู้	เฉลย	ผู้ตอบได้ถูกต้อง		ลำดับที่ ถูก
		จำนวน (คน)	ร้อยละ	
10.การตอนกิ่งผักเหมียง ควรเลือกตอนกิ่งที่มีสีเขียวอมน้ำตาล จากกิ่งกระโดง ควั่นกิ่งชิดกับข้อ	ถูก	137	79.7	5
11.ผักเหมียงควรเริ่มเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 2 ปีขึ้นไป	ถูก	152	88.4	3
12.ช่วงที่ผักเหมียงมีอายุ 1-2 ปีแรก ควรกำจัดวัชพืช โดยการถางหญ้าหรือวัชพืชบริเวณ โคนต้นจนโล่ง	ถูก	126	73.3	7
13.การตัดแต่งกิ่งผักเหมียงเมื่ออายุครบ 3-4 ปี เพื่อให้แตกทรงพุ่มมากๆ ทำให้เก็บใบอ่อนได้มาก	ถูก	153	89.0	2

จากตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลุง จังหวัดภูเก็ต พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ (1) การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการปักชำ (ร้อยละ 94.2) (2) การตัดแต่งกิ่งผักเหมียงเมื่ออายุครบ 3-4 ปี เพื่อให้แตกทรงพุ่มมากๆ ทำให้เก็บใบอ่อนได้มาก (ร้อยละ 89.0) (3) ผักเหมียงควรเริ่มเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 2 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 88.4) (4) การปลูกผักเหมียงควรปลูกได้ร่มเงาต้นไม้อื่น (ร้อยละ 86.0) (5) การตอนกิ่งผักเหมียง ควรเลือกตอนกิ่งที่มีสีเขียวอมน้ำตาล จากกิ่งกระโดง ควั่นกิ่งชิดกับข้อ (ร้อยละ 79.7) (6) เมื่อผักเหมียงเป็นโรคยอดใบอ่อนแห้ง ควรตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคออก พักต้นและไม่เก็บเกี่ยวใบสักระยะ ให้น้ำให้ปุ๋ยบำรุงต้นให้สมบูรณ์ แล้วจึงเก็บยอดอ่อนช่วงแตกใบอ่อนครั้งต่อไป (ร้อยละ 75.6) (7) ช่วงที่ผักเหมียงมีอายุ 1-2 ปีแรก ควรกำจัดวัชพืช โดยการถางหญ้าหรือวัชพืชบริเวณ โคนต้นจนโล่ง (ร้อยละ 73.3) (8) เมื่อเก็บยอดผักเหมียงแล้วควรนำไปพักไว้ในที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อรักษาความสด (ร้อยละ 72.7) (9) หากต้นผักเหมียงได้รับแสงแดด ตลอดเวลา ใบจะเปลี่ยนเป็นสีขาว ยอดและลำต้น กิ่งจะแคระแกร็น ยอดใบอ่อนจะมีรสขมไม่อร่อย (ร้อยละ 70.9) (10) การเก็บเกี่ยวผักเหมียง ควรเก็บใบอ่อน เก็บสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ใบแก่ (ร้อยละ 68.6) (11) ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การปลูกผักเหมียงควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน (ร้อยละ 62.2) (12) การเพาะเมล็ดผักเหมียงไม่ควรปกเปลือกแข็งส่วนหัวของเมล็ดออก เพราะหน่อหรือต้นไม่ได้ออกจากด้านหัวหรือขั้วของเมล็ด แต่จะออกมาจากทางด้านก้นหรือปลาย

ของเมล็ด (ร้อยละ 59.3) (13) การเก็บยอดผักเหมียงควรตัดให้ชิดข้อไม่ควรตัดหรือเด็ดกลางข้อ เพราะจะทำให้การแตกยอดใบอ่อนในครั้งต่อไปช้า(ร้อยละ47.7)

ตารางที่ 4.14 ระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

n = 172			
จำนวนข้อที่ตอบถูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	ความหมาย
1 - 3	0	0.0	น้อยที่สุด
4 - 6	8	4.7	น้อย
7 - 9	118	68.6	ปานกลาง
10 - 12	46	26.7	มาก
13 - 15	0	0.0	มากที่สุด

Min = 5 Max = 12 Mean = 8.79 S.D. = 1.343

ตารางที่ 4.14 สรุปความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ของเกษตรกร ปรากฏผลการวิเคราะห์ ดังนี้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมาก ร้อยละ 68.6 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับปานกลาง คือ ตอบถูก 7 – 9 ข้อ ร้อยละ 26.7 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมาก คือ ตอบถูก 10 – 12 ข้อ ร้อยละ 4.7 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับน้อย คือ ตอบถูก 4 – 6 ข้อ

2.3 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆ

ตารางที่ 4.15 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆ

n = 172

ที่มาของแหล่งความรู้	ระดับการได้รับความรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย	น้อย	ปาน	มาก	มาก			
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1.บุคคล						1.01	น้อยที่สุด	
1.1 เพื่อนบ้าน/เครือญาติ	169 (98.3)	3 (1.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.02 (0.131)	น้อยที่สุด	3
1.2 ประธานกลุ่ม/ผู้นำเกษตรกร/ผู้นำชุมชน	168 (97.7)	4 (2.3)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.02 (0.151)	น้อยที่สุด	3
1.3 เจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทย	161 (93.6)	11 (6.4)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.06 (0.245)	น้อยที่สุด	2
1.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	169 (98.3)	3 (1.7)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.02 (0.131)	น้อยที่สุด	3
1.5 เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน	172 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.00 (0.000)	น้อยที่สุด	6
1.6 เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร	115 (66.9)	57 (33.1)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.33 (0.472)	น้อยที่สุด	1
2. กลุ่ม						1.87	น้อย	
2.1 การประชุม	124 (72.1)	33 (19.2)	9 (5.2)	6 (3.5)	0 (0.0)	1.40 (0.747)	น้อยที่สุด	4
2.2 การฝึกอบรม	45 (26.2)	46 (26.7)	48 (27.9)	27 (15.7)	6 (3.5)	2.44 (1.140)	น้อย	1
2.3 การสัมมนา	124 (72.1)	22 (12.8)	20 (11.6)	6 (3.5)	0 (0.0)	1.47 (0.833)	น้อยที่สุด	3
2.4 การศึกษาดูงาน	66 (38.4)	31 (18.0)	60 (34.9)	9 (5.2)	6 (3.5)	2.17 (1.110)	น้อย	2

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

n = 172

ที่มาของแหล่งความรู้	ระดับการได้รับความรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
3. มวลชน						1.92	น้อย	
3.1 วิทยุกระจายเสียง	133 (77.3)	26 (15.1)	5 (2.9)	7 (4.1)	1 (0.6)	1.35 (0.777)	น้อย ที่สุด	5
3.2 โทรทัศน์	92 (53.5)	38 (22.1)	23 (13.4)	12 (7.0)	7 (4.1)	1.86 (1.141)	น้อย	4
3.3 หนังสือพิมพ์/สื่อ สิ่งพิมพ์	94 (54.7)	36 (20.9)	12 (7.0)	8 (4.7)	22 (12.8)	2.00 (1.402)	น้อย	3
3.4 นิทรรศการ	37 (21.5)	74 (43.0)	34 (19.8)	27 (15.7)	0 (0.0)	2.30 (0.979)	น้อย	1
3.5 สื่อโซเชียลมีเดีย ต่างๆ เช่น เว็บไซต์	56 (32.6)	62 (36.0)	41 (23.8)	12 (7.0)	1 (0.6)	2.07 (0.946)	น้อย	2

จากตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ที่ได้รับของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ คือ บุคคล กลุ่ม และมวลชนมีรายละเอียดดังนี้

บุคคล เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.01) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็นเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทย ได้รับความรู้จากเพื่อนบ้านหรือเครือญาติ ได้รับความรู้จากประธานกลุ่ม ผู้นำเกษตรกร ผู้นำชุมชน ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และ ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 1.33 1.06 1.02 1.02 1.02 และ 1.00 ตามลำดับ)

กลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากกลุ่มในภาพรวมอยู่ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.87) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ประเด็นเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ได้รับความรู้จากการศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.44

และ 2.17 ตามลำดับ) และเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากกลุ่มในระดับน้อยที่สุด 2 ประเด็น เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากการสัมมนา ได้รับความรู้จากการประชุม (ค่าเฉลี่ย = 1.47 และ 1.40 ตามลำดับ)

มวชน เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากมวชนในภาพรวมอยู่ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.92) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อย 4 ประเด็น เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากนิทรรศการ ได้รับความรู้จากสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น เวปไซต์ ได้รับความรู้จากหนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย = 2.30 2.07 2.00 และ 1.86) และ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากมวชนในระดับน้อยที่สุดคือ ได้รับความรู้จากวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย = 1.35)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.16 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ความคิดเห็น	ระดับการได้รับความรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. สามารถปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อเป็นรายได้เสริม	3 (1.7)	6 (3.5)	100 (58.1)	22 (12.8)	41 (23.8)	3.53 (0.951)	มาก	11
2. ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราได้โดยไม่มีผลกระทบต่อการใช้ผลผลิตยางพารา	11 (6.4)	6 (3.5)	92 (53.5)	26 (15.1)	37 (21.5)	3.42 (1.065)	มาก	13
3. ผักเหมียงชอบอยู่ใต้ร่มเงาของพืชหลัก	0 (0.0)	14 (8.1)	76 (44.2)	31 (18.0)	51 (29.7)	3.69 (0.987)	มาก	8
4. ผักเหมียงมีความต้านทานต่อโรคและ	0 (0.0)	12 (7.0)	53 (30.8)	50 (29.1)	57 (33.1)	3.88 (0.954)	มาก	5

n = 172

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 172

ความคิดเห็น	ระดับการได้รับความรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
แมลงสูง								
5. ผักเหมียงสามารถปลูก พืชได้ตลอดทั้งปี	0 (0.0)	16 (9.3)	36 (20.9)	53 (30.8)	67 (39.0)	3.99 (0.988)	มาก	4
6. ผักเหมียงมีความ ต้องการของตลาดสูง	0 (0.0)	5 (2.9)	61 (35.5)	75 (43.6)	31 (18.0)	3.77 (0.775)	มาก	7
7. ไม่ต้องเสียเวลาในการ ดูแลเอาใจใส่มากนัก	12 (7.0)	12 (7.0)	53 (30.8)	45 (26.2)	50 (29.1)	3.63 (1.175)	มาก	10
8. ปลูกผักเหมียงร่วม ยางพาราทำให้ดินดีขึ้น	0 (0.0)	35 (20.3)	88 (51.2)	38 (22.1)	11 (6.4)	3.15 (0.814)	ปาน กลาง	15
9. ผักเหมียงสามารถ ขยายพันธุ์ได้ง่าย ต้นทุน ต่ำ	5 (2.9)	16 (9.3)	58 (33.7)	26 (15.1)	67 (39.0)	3.78 (1.149)	มาก	6
10. ผักเหมียงสามารถ บริโภคทั้งสดและแปรรูป ได้	0 (0.0)	29 (16.9)	58 (33.7)	52 (30.2)	33 (19.2)	3.52 (0.988)	มาก	12
11. ผักเหมียงร่วมยางทำ ให้ระบบนิเวศในแปลงดี ขึ้น	0 (0.0)	52 (30.2)	56 (32.6)	34 (19.8)	30 (17.4)	3.24 (1.070)	มาก	14
12. ผักเหมียงเป็นพืช เอกลักษณ์ของท้องถิ่น	0 (0.0)	0 (0.0)	49 (28.5)	60 (34.9)	63 (36.6)	4.08 (0.805)	มาก	1
13. ผักเหมียงเป็นพืชที่มี คุณค่าทางอาหารสูง	0 (0.0)	0 (0.0)	55 (32.0)	52 (30.2)	65 (37.8)	4.06 (0.836)	มาก	3

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

n = 172

ความคิดเห็น	ระดับการได้รับความรู้					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความ หมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
14. การปลูกผักเหมียง ไม่ต้องกังวลเรื่องราคา	5 (2.9)	5 (2.9)	83 (48.3)	29 (16.9)	50 (29.1)	3.66 (1.022)	มาก	9
15. ปลูกเพียงครั้งเดียว สามารถเก็บผลผลิตได้ ตลอดไป	1 (0.6)	4 (2.3)	57 (33.1)	29 (16.9)	81 (47.1)	4.08 (0.973)	มาก	1
เฉลี่ยรวม					ค่า เฉลี่ย S.D.	3.69 0.970	มาก	

จากตารางที่ 4.16 ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูก ผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมาก 14 ประเด็น เรียงตามลำดับ ได้แก่ ผักเหมียงเป็นพืชเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น ปลูกเพียงครั้งเดียวสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดไป ผักเหมียงเป็นพืชที่มีคุณค่าทาง อาหารสูง ผักเหมียงสามารถปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี ผักเหมียงมีความต้านทานต่อโรคและแมลงสูง ผักเหมียงสามารถขยายพันธุ์ได้ง่าย ต้นทุนต่ำ ผักเหมียงมีความต้องการของตลาดสูง ผักเหมียงชอบ อยู่ใต้ร่มเงาของพืชหลัก การปลูกผักเหมียงไม่ต้องกังวลเรื่องราคา ไม่ต้องเสียเวลาในการดูแลเอาใจ ใส่มากนัก สามารถปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อเป็นรายได้เสริม ผักเหมียงสามารถบริโภค ทั้งสดและแปรรูปได้ ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราได้โดยไม่มีผลกระทบต่อการผลิตยางพารา ผักเหมียงร่วมยางทำให้ระบบนิเวศในแปลงดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.08 4.08 4.06 3.66 3.88 3.78 3.77 3.69 3.66 3.63 3.53 3.52 3.42 3.24 ตามลำดับ) และระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ ปลูก ผักเหมียงร่วมยางพาราทำให้ดินดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.15)

ตอนที่ 4 การปฏิบัติการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

4.1 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตาราง 4.17 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

n = 172		
การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.1 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา		
ไม่ปลูก	86	50.0
ปลูก	86	50.0

จากตารางที่ 4.17 ผลการศึกษาการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ 50.0 ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และร้อยละ 50.0 ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตาราง 4.18 จำนวนปีในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)

n = 86		
การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
4.1.1 จำนวนปีที่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา(ปี)		
น้อยกว่า 3	2	2.3
3 – 5	45	52.3
6 – 8	17	19.8
9 – 11	11	12.8
มากกว่า 11	11	12.8
Min.= 2 ปี Max = 20 ปี Mean = 7.09 ปี S.D. = 3.922		
4.1.2 พันธุ์ที่ปลูกผักเหมียง		
ไม่ทราบ	86	100.0

จากตารางที่ 4.18 ผลการศึกษาการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า ร้อยละ 52.3 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวน 3 – 5 ปี ร้อยละ 19.8 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวน 6 – 8 ปี ร้อยละ 12.8 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราจำนวน 9 – 11 ปี และมากกว่า 11 ปี และ ร้อยละ 2.3 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา น้อยกว่า 3 ปี

ตารางที่ 4.19 การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)

การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)	ปฏิบัติ		อันดับ
	n= 86		
	จำนวน	ร้อยละ	
1.การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา			
1.1 การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติของดิน	48	55.8	8
1.2 การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน	57	66.3	6
1.3 การวางแผนการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	73	84.9	2
1.4 การติดตั้งระบบการให้น้ำในแปลงปลูก	38	44.2	11
1.5 การคัดเลือกพันธุ์ผักเหมียง	66	76.7	3
2. การปรับปรุงดิน			
2.1 การใช้ปุ๋ยพืชสด	41	47.7	9
2.2 การใช้ปุ๋ยหมัก	63	73.3	5
2.3 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์	50	58.1	7
2.4 การใช้ปุ๋ยเคมี	11	12.8	13
3. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช			
3.1 การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช	4	4.7	15
3.2 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	5	5.8	14

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

n = 86

การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)	ปฏิบัติ		อันดับ
	จำนวน	ร้อยละ	
4. การจัดการแปลงปลูก			
4.1 การวางแผนในการเก็บผลผลิตเพื่อให้มีผลผลิตตลอดปี	35	40.7	12
4.2 การใส่สารปรับปรุงบำรุงดิน	39	45.3	10
4.3 การตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม	64	74.4	4
4.4 การปลูกทดแทน	75	87.2	1

จากตารางที่ 4.19 ผลการศึกษาการนำการจัดการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติของเกษตรกร(เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นดังต่อไปนี้ การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการจัดการแปลงปลูก

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 84.9 การวางแผนการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 76.7 การคัดเลือกพันธุ์ผักเหมียง ร้อยละ 66.3 การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร้อยละ 55.8 การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติของดิน และ ร้อยละ 44.2 การติดตั้งระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

การปรับปรุงบำรุงดิน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 73.3 การใช้ปุ๋ยหมัก ร้อยละ 58.1 การใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ 47.7 การใช้ปุ๋ยพืชสด และร้อยละ 12.8 การใช้ปุ๋ยเคมี

การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีการนำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 5.8 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และร้อยละ 4.7 การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช

การจัดการแปลงปลูก พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 87.2 การปลูกทดแทน ร้อยละ 74.4 การตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม ร้อยละ 45.3 การใส่สารปรับปรุงบำรุงดิน และ ร้อยละ 40.7 การวางแผนในการเก็บผลผลิตเพื่อให้มีผลผลิตตลอดปี

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)

5.1 ปัญหาในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.20 ปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)

ประเภทปัญหา	ระดับของปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย	น้อย	ปาน	มาก	มาก			
	ที่สุด		กลาง		ที่สุด			
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน			
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
1.ปัญหาการผลิต						2.68	ปานกลาง	
1.1 ขาดปัจจัยในการผลิต เช่น กิ่งพันธุ์ดี	0 (0.0)	27 (31.4)	34 (39.5)	22 (25.6)	3 (3.5)	3.01 (0.847)	ปานกลาง	5
1.2 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน	2 (2.3)	13 (15.1)	55 (64.0)	9 (10.5)	7 (8.1)	3.07 (0.823)	ปานกลาง	4
1.3 ขั้นตอนการผลิตมีความยุ่งยาก	6 (7.0)	39 (45.3)	38 (44.2)	2 (2.3)	1 (1.2)	2.45 (0.714)	น้อย	13
1.4 ต้นทุนสูง	9 (10.5)	50 (58.1)	26 (30.2)	1 (1.2)	0 (0)	2.22 (0.640)	น้อย	15
1.5 โรคระบาด	7 (8.1)	51 (59.3)	27 (31.4)	1 (1.2)	0 (0.0)	2.26 (0.617)	น้อย	14
1.6 ปัญหาผลผลิตไม่ต่อเนื่อง	2 (2.3)	12 (14.0)	49 (57.0)	20 (23.3)	3 (3.5)	3.12 (0.773)	ปานกลาง	2
2.ปัญหาพื้นที่ปลูก						2.54	น้อย	
2.1 สภาพดินไม่เหมาะสม	9 (10.5)	47 (54.7)	10 (11.6)	20 (23.3)	0 (0.0)	2.48 (0.967)	น้อย	12
2.2 ปัญหาภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม พายุ	12 (14.0)	57 (66.3)	17 (19.8)	0 (0.0)	0 (0.0)	2.06 (0.581)	น้อย	16
2.3 สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม	25 (29.1)	39 (45.3)	22 (25.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	1.97 (0.743)	น้อย	17

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

n = 86

ประเภทปัญหา	ระดับของปัญหาในการปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่					ค่าเฉลี่ย (S.D.)	ความหมาย	อันดับ
	น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
2.4 พื้นที่ปลูกมีน้อย	1 (1.2)	8 (9.3)	33 (38.4)	20 (23.3)	24 (27.9)	3.67 (1.023)	มาก	1
3.ปัญหาด้านความรู้						2.81	ปานกลาง	
3.1 ขาดความรู้เรื่อง พันธุ์และการเลือก พันธุ์	1 (1.2)	28 (32.6)	27 (31.4)	21 (24.4)	9 (10.5)	3.10 (1.018)	ปานกลาง	3
3.2 ขาดความรู้เรื่อง การขยายพันธุ์	5 (5.8)	36 (41.9)	36 (41.9)	0 (0.0)	9 (10.5)	2.67 (0.987)	ปานกลาง	9
3.3 ขาดความรู้ด้าน การปลูก	2 (2.3)	34 (39.5)	41 (47.7)	6 (7.0)	3 (3.5)	2.70 (0.783)	ปานกลาง	8
3.4 ขาดความรู้ด้าน การดูแลรักษา	6 (7.0)	24 (27.9)	47 (54.7)	4 (4.7)	5 (5.8)	2.74 (0.884)	ปานกลาง	7
3.5 ขาดความรู้ด้าน การแปรรูป	16 (18.6)	2 (2.3)	52 (60.5)	11 (12.8)	5 (5.8)	2.85 (1.057)	ปานกลาง	6
4.ปัญหาด้าน การตลาด						2.59	น้อย	
4.1 ปัญหาด้านแหล่ง จำหน่าย	8 (9.3)	27 (31.4)	45 (52.3)	3 (3.5)	3 (3.5)	2.60 (0.844)	ปานกลาง	10
4.2 ปัญหาราคา ตกต่ำ	13 (15.1)	20 (23.3)	45 (52.3)	5 (5.8)	3 (3.5)	2.59 (0.938)	น้อย	11
เฉลี่ยรวม					ค่า เฉลี่ย S.D.	2.68 0.837	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.20 ผลการศึกษาปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียง
ร่วมยางพาราของเกษตรกร(เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

ปัญหาการผลิต เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านการผลิต ในภาพรวม
อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.86) และเมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง
3 ประเด็นเรียงตามลำดับได้แก่ ปัญหาผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ขาดปัจจัย
ในการผลิต เช่น กิ่งพันธุ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 3.12 3.07 และ 3.01 ตามลำดับ) และระดับน้อย 3 ประเด็น
เรียงตามลำดับได้แก่ ขั้นตอนการผลิตมีความยุ่งยาก โรคระบาด ต้นทุนสูง (ค่าเฉลี่ย = 2.45 2.26
และ 2.22 ตามลำดับ)

ปัญหาพื้นที่ปลูก เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาพื้นที่ปลูกในภาพรวม
อยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.54) เมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับมาก 1 ได้แก่ พื้นที่ปลูก
มีน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และระดับน้อย 3 ประเด็นเรียงตามลำดับได้แก่ สภาพดินไม่เหมาะสม
ปัญหาภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม พายุ สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.48 2.09 1.97
ตามลำดับ)

ปัญหาด้านความรู้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านความรู้ในภาพรวมอยู่ใน
ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.81) และเมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น
เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้ ขาดความรู้เรื่องพันธุ์และการเลือกพันธุ์ ขาดความรู้ด้านการแปร
รูป ขาดความรู้ด้านการดูแลรักษา ขาดความรู้ด้านการปลูก และขาดความรู้เรื่องการขยายพันธุ์
(ค่าเฉลี่ย = 3.10 2.85 2.74 2.70 และ 2.67 ตามลำดับ)

ปัญหาด้านการตลาด เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านการตลาดในภาพรวมอยู่
ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.59) เมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็นได้แก่
ปัญหาด้านแหล่งจำหน่าย และปัญหาราคาคตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 2.60) และระดับน้อย 1 ประเด็นได้แก่
ปัญหาราคาคตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.59)

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตารางที่ 4.21 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา)

n = 86		
ประเด็นข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชแซม		
- ควรมีการจัดทำให้มีการถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชแซมยางพารา	23	26.74
2. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากการส่งเสริมเกษตรกร		
- ควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	45	52.32
- ควรมีการจัดฝึกอบรมให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพิ่มมากขึ้น	37	43.02
- ควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	28	32.56
3. ด้านการจัดการแปลงปลูก		
- ควรมีการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาดูงาน	18	20.93
4. ด้านอื่น ๆ		
	0	0

จากตารางที่ 4.21 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร(เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชแซม ร้อยละ 26.74 เห็นควรมีการจัดทำให้มีการถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชแซมยางพารา

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากการส่งเสริมเกษตรกร ร้อยละ 52.32 เห็นควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 43.02 เห็นควรมีการจัดฝึกอบรมให้เกษตรกรมีความรู้ที่เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 32.56 เห็นควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ด้านการจัดการแปลงปลูก ร้อยละ 20.93 เห็นควรให้มีการจัดทำแปลงเรียนรู้ เพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาดูงาน

ตอนที่ 6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การทดสอบในกรณีตัวแปรสองตัวนี้เป็นการทดสอบเพื่อดูว่า ตัวแปรสองตัวนี้มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันหรือไม่ ถ้าไม่สัมพันธ์กันหมายความว่า เป็นอิสระจากกัน ดังนั้นบางครั้ง เราจึงเรียกว่า การทดสอบความเป็นอิสระ (χ^2 - test for independence) ข้อมูลที่ได้จะอยู่ใน ระดับนามบัญญัติ (Nominal scale) ซึ่งอาจเป็นจำนวนความถี่ สัดส่วน ร้อยละ ก็ได้ โดยแต่ละ ตัวแปร จะแบ่งเป็น 2 กลุ่ม หรือประเภทขึ้นไป

ตารางที่ 4.22 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับอายุของเกษตรกร ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

อายุ	จำนวนเกษตรกร	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูก	Pearson chi-square
	ผู้ที่ไม่ปลูกผักเหมียง ร่วมยางพารา	ผักเหมียงร่วม ยางพารา	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60 ปี	67	28	P = .00*
มากกว่า 60 ปี	19	58	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ อายุของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.23 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับรายได้ในภาคการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รายได้ในภาคการเกษตร	จำนวนเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร	Pearson chi-square
	ผู้ที่ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60,000 บาท	69	67	P =.00*
มากกว่า 60,000 บาท	17	19	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับรายได้ในภาคการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.24 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับรายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

รายได้นอกภาคการเกษตร	จำนวนเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร	Pearson chi-square
	ผู้ที่ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 60,000 บาท	65	66	P =.00*
มากกว่า 60,000 บาท	24	20	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.24 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับรายได้นอกภาคการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.25 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับพื้นที่ถือครองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

พื้นที่ถือครองทางการเกษตร	จำนวนเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร	Pearson chi-square
	ผู้ที่ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 ไร่	61	65	P =.00*
มากกว่า 10 ไร่	25	21	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.25 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ พื้นที่ถือครองของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.26 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับจำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

จำนวนแรงงานในครัวเรือน	จำนวนเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร	Pearson chi-square
	ผู้ที่ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	
1 คน	50	23	P =.00*
2 – 4 คน	36	63	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.26 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ จำนวนแรงงานในครัวเรือนของเกษตรกร ผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.27 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารากับการศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

การศึกษา	จำนวนเกษตรกร ผู้ที่ไม่ปลูก ผักเหมียงร่วม ยางพารา	จำนวนเกษตรกร ผู้ปลูกผักเหมียง ร่วมยางพารา	Pearson chi- square
ไม่ได้ศึกษา –ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	62	61	P =.00*
มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า - ปริญญาตรี	24	25	

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.27 พบว่า การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ การศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ผู้วิจัยได้นำเสนอประเด็นสำคัญโดยจำแนกเป็น 3 ส่วน คือ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.สรุปการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการพัฒนาการปฏิบัติงานของผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร 2) เพื่อศึกษาสภาพความรู้ แหล่งความรู้ ความคิดเห็นในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร 3) เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร 4) เพื่อศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร 5) เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต จำนวน 1,075 ราย กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 172 ราย และทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยการจับสลาก

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ที่ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามประเภทที่กำหนดไว้ให้เลือกตอบหรือคำถามปิด (closed-ended question) คำถามประเภทที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบเสนอความคิดเห็นให้ข้อมูลอย่างเต็มที่ หรือคำถามเปิด (open-ended question) ซึ่งคำถามแบ่งออกเป็น 5 ตอน คือ ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพารา ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วม

ยางพารา ตอนที่ 4 การปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

จากการศึกษา พบว่า ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 58.23 ปี ร้อยละ 69.8 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ส่วนใหญ่ไม่มีการจ้างแรงงาน มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 1.77 คน มีรายได้จากการประกอบอาชีพในภาคการเกษตรเฉลี่ย 45,718.60 บาท รายได้จากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 51,644.19 บาท มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่เป็นของตนเองหรือพื้นที่ที่ไม่ต้องเสียค่าเช่าเฉลี่ย 8.22 ไร่ มีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่ต้องเสียค่าเช่าเฉลี่ย 5 ไร่

1.3.2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพารา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา เรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ (1) ปลูกพืชร่วมยางอาจจะกระทบต่อผลผลิตหลัก (ร้อยละ 98.8) (2) พืชร่วมยางไม่สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี (ร้อยละ 94.8) (3) การปลูกไม่ต้องมีการศึกษาประเภทและลักษณะของดินก่อนปลูกก็ได้ (ร้อยละ 94.2) (4) การปลูกพืชร่วมยางควรเป็นพืชที่ชอบอยู่ในแดดจัด (ร้อยละ 91.9) (5) การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการเพาะปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงโรคแมลงศัตรูพืช (ร้อยละ 86.0) (6) สามารถปลูกพืชสมุนไพรร่วมยางพาราได้ (ร้อยละ 70.3) (7) มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 58.7) (8) การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเท่านั้น เพื่อเป็นรายได้ (ร้อยละ 58.1) (9) การปลูกพืชร่วมยางควรพิจารณาพืชที่ทนต่อโรคและแมลง (ร้อยละ 49.4) (10) การปลูกพืชร่วมยางพาราต้องปลูกเมื่อยางพาราอายุ 7 ปี ขึ้นไป (ร้อยละ 49.4) (11) การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะผลผลิตต้นตลาต (ร้อยละ 43.6) (12) การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเพื่อบำรุงดินได้ (ร้อยละ 42.4) (13) สามารถปลูกพืชร่วมยางได้

มากกว่าหนึ่งชนิดในพื้นที่เดียวกัน (ร้อยละ 37.2) (14) การปลูกพืชร่วมยางที่เป็นไม้ยืนต้นเพื่อเป็นรายได้เสริมได้ (ร้อยละ 27.3.) และ (15) เลือกชนิดพืชที่ปลูกร่วมยางให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด(ร้อยละ 5.8) และมีระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพารา ดังต่อไปนี้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมาก ร้อยละ 52.9 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับน้อย ร้อยละ 41.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับปานกลาง ร้อยละ 3.5 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับมาก ร้อยละ 2.3 มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราในระดับน้อยที่สุด

1.3.3 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเรียงตามลำดับดังต่อไปนี้ (1) การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการปักชำ (ร้อยละ 94.2) (2) การตัดแต่งกิ่งผักเหมียงเมื่ออายุครบ 3-4 ปี เพื่อให้แตกทรงพุ่มมากๆ ทำให้เก็บใบอ่อนได้มาก(ร้อยละ 89.0) (3) ผักเหมียงควรเริ่มเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 2 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 88.4) (4) การปลูกผักเหมียงควรปลูกได้ร่มเงาต้นไม้อื่น(ร้อยละ 86.0) (5) การตอนกิ่งผักเหมียง ควรเลือกตอนกิ่งที่มีสีเขียวม้วนน้ำตาล จากกิ่งกระโดง ควั่นกิ่งชิดกับข้อ (ร้อยละ 79.7) (6) เมื่อผักเหมียงเป็นโรคยอดใบอ่อนแห้ง ควรตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคออก พักต้นและไม่เก็บเกี่ยวใบสักระยะ ให้น้ำให้ปุ๋ยบำรุงต้นให้สมบูรณ์ แล้วจึงเก็บยอดอ่อนช่วงแตกใบอ่อนครั้งต่อไป (ร้อยละ 75.6) (7) ช่วงที่ผักเหมียงมีอายุ 1-2 ปีแรก ควรกำจัดวัชพืช โดยการฉาบน้ำหรือวัชพืชบริเวณโคนต้นจนโล่ง (ร้อยละ 73.3) (8) เมื่อเก็บยอดผักเหมียงแล้วควรนำไปพักไว้ที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อรักษาความสด (ร้อยละ 72.7) (9) หากต้นผักเหมียงได้รับแสงแดดตลอดเวลา ใบจะเปลี่ยนเป็นสีขาว ยอดและลำต้น กิ่งจะแคะแกระ็น ยอดใบอ่อนจะมีรสขมไม่อร่อย(ร้อยละ 70.9) (10) การเก็บเกี่ยวผักเหมียง ควรเก็บใบอ่อนเก็บสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ใบแก่ (ร้อยละ 68.6) (11) ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การปลูกผักเหมียงควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน (ร้อยละ 62.2) (12) การเพาะเมล็ดผักเหมียงไม่ควรปอกเปลือกแข็งส่วนหัวของเมล็ดออก เพราะหน่อหรือต้นไม้ได้้อออกจากด้านหัวหรือขั้วของเมล็ด แต่จะออกมาจากทางด้านกันหรือปลายของเมล็ด (ร้อยละ 59.3) (13) การเก็บยอดผักเหมียงควรเด็ดให้ชิดข้อไม่ควรตัดหรือเด็ด

กลางข้อ เพราะจะทำให้การแตกยอดใบอ่อนในครั้งต่อไปช้า(ร้อยละ47.7) และมีระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราดังต่อไปนี้ ร้อยละ 68.6 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับปานกลาง ร้อยละ 26.7 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมาก ร้อยละ 4.7 มีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับน้อย

1.3.4 ระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ต่างๆ

จากการศึกษาระดับความรู้ที่ได้รับจากแหล่งความรู้ที่ได้รับของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากแหล่งต่าง ๆ คือ บุคคล กลุ่ม และมวลชนมีรายละเอียดดังนี้

บุคคล เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากบุคคลในภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 1.01) และเมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อยทุกประเด็น เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทย ได้รับความรู้จากเพื่อนบ้านหรือเครือญาติ ได้รับความรู้จากประธานกลุ่ม ผู้นำเกษตรกร ผู้นำชุมชน ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร และ ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ภาคเอกชน (ค่าเฉลี่ย = 1.33 1.06 1.02 1.02 1.02 และ 1.00 ตามลำดับ)

กลุ่ม เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากกลุ่มในภาพรวมอยู่ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.87) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อย 2 ประเด็นเรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากการฝึกอบรม ได้รับความรู้จากการศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย = 2.44 และ 2.17 ตามลำดับ) และเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากกลุ่มในระดับน้อยที่สุด 2 ประเด็น เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากการสัมมนา ได้รับความรู้จากการประชุม (ค่าเฉลี่ย = 1.47 และ 1.40 ตามลำดับ)

มวลชน เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากมวลชนในภาพรวมอยู่ระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 1.92) เมื่อพิจารณาในรายประเด็นพบว่าอยู่ในระดับน้อย 4 ประเด็น เรียงตามลำดับของค่าเฉลี่ยดังต่อไปนี้ ได้รับความรู้จากนิทรรศการ ได้รับความรู้จากสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น เวปไซต์ ได้รับความรู้จากหนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ ได้รับความรู้จากโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย = 2.30 2.07

2.00 และ 1.86) และ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้รับความรู้จากมวลชนในระดับน้อยที่สุด คือ ได้รับความรู้จากวิทยุกระจายเสียง (ค่าเฉลี่ย = 1.35)

1.3.5 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

จากการศึกษาระดับความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมาก 14 ประเด็น เรียงตามลำดับ ได้แก่ ผักเหมียงเป็นพืชเอกลักษณ์ของท้องถิ่นปลูกเพียงครั้งเดียวสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดไป ผักเหมียงเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง ผักเหมียงสามารถปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี ผักเหมียงมีความต้านทานต่อโรคและแมลงสูง ผักเหมียงสามารถขยายพันธุ์ได้ง่าย ต้นทุนต่ำ ผักเหมียงมีความต้องการของตลาดสูง ผักเหมียงชอบอยู่ใต้ร่มเงาของพืชหลัก การปลูกผักเหมียงไม่ต้องกังวลเรื่องราคา ไม่ต้องเสียเวลาในการดูแลเอาใจใส่มากนัก สามารถปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อเป็นรายได้เสริม ผักเหมียงสามารถบริโภคทั้งสดและแปรรูปได้ ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราได้โดยไม่มีผลกระทบต่อทำให้ผลผลิตยางพารา ผักเหมียงร่วมยางทำให้ระบบนิเวศในแปลงดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 4.08 4.08 4.06 3.66 3.88 3.78 3.77 3.69 3.63 3.53 3.52 3.42 3.24 ตามลำดับ) และระดับปานกลาง 1 ประเด็น ได้แก่ ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราทำให้ดินดีขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.15)

1.3.6 การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

จากการศึกษาการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า ปลูกยางพารา ร้อยละ 50.0 ไม่ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และร้อยละ 50.0 ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา และ ร้อยละ 52.3 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวน 3 – 5 ปี ร้อยละ 19.8 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวน 6 – 8 ปี ร้อยละ 12.8 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราจำนวน 9 – 11 ปี และมากกว่า 11 ปี และ ร้อยละ 2.3 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา น้อยกว่า 3 ปี

1.3.7 การนำการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติ

จากการศึกษาการนำการจัดการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราไปปฏิบัติของเกษตรกร(เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งแบ่งเป็นประเด็นดังต่อไปนี้ การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และการจัดการแปลงปลูก

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 84.9 การวางแผนการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 76.7 การคัดเลือกพันธุ์ผักเหมียง ร้อยละ 66.3 การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร้อยละ 55.8 การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติของดิน และ ร้อยละ 44.2 การติดตั้งระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

การปรับปรุงบำรุงดิน พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 73.3 การใส่ปุ๋ยหมัก ร้อยละ 58.1 การใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ร้อยละ 47.7 การใส่ปุ๋ยพืชสด และร้อยละ 12.8 การใส่ปุ๋ยเคมี

การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีการนำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 5.8 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช และร้อยละ 4.7 การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช

การจัดการแปลงปลูก พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารานำไปปฏิบัติ เรียงลำดับดังต่อไปนี้ ร้อยละ 87.2 การปลูกทดแทน ร้อยละ 74.4 การตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม ร้อยละ 45.3 การใส่สารปรับปรุงบำรุงดิน และ ร้อยละ 40.7 การวางแผนในการเก็บผลผลิตเพื่อให้มีผลผลิตตลอดปี

1.3.8 ปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

1) ปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

การศึกษาปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร (เฉพาะผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

ปัญหาการผลิต เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านการผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.86) และเมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 3 ประเด็นเรียง

ตามลำดับได้แก่ ปัญหาผลผลิตไม่ต่อเนื่อง ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ขาดปัจจัยในการผลิต เช่น กิ่งพันธุ์ดี (ค่าเฉลี่ย = 3.12 3.07 และ 3.01 ตามลำดับ) และระดับน้อย 3 ประเด็นเรียงตามลำดับได้แก่ ขั้นตอนการผลิตมีความยุ่งยาก โรคระบาด ต้นทุนสูง (ค่าเฉลี่ย = 2.45 2.26 และ 2.22 ตามลำดับ)

ปัญหาพื้นที่ปลูก เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาพื้นที่ปลูกในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.54) เมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับมาก 1 ได้แก่ พื้นที่ปลูกมีน้อย (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และระดับน้อย 3 ประเด็นเรียงตามลำดับได้แก่ สภาพดินไม่เหมาะสม ปัญหาภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม พายุ สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม (ค่าเฉลี่ย = 2.48 2.09 1.97 ตามลำดับ)

ปัญหาด้านความรู้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านความรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 2.81) และเมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็นเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย ดังต่อไปนี้ ขาดความรู้เรื่องพันธุ์และการเลือกพันธุ์ ขาดความรู้ด้านการแปรรูป ขาดความรู้ด้านการดูแลรักษา ขาดความรู้ด้านการปลูก และขาดความรู้เรื่องการขยายพันธุ์ (ค่าเฉลี่ย = 3.10 2.85 2.74 2.70 และ 2.67 ตามลำดับ)

ปัญหาด้านการตลาด เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านการตลาดในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย = 2.59) เมื่อพิจารณารายประเด็นอยู่ในระดับปานกลาง 1 ประเด็นได้แก่ ปัญหาด้านแหล่งจำหน่าย และปัญหาราคาคตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย = 2.60) และระดับน้อย 1 ประเด็นได้แก่ ปัญหาราคาคตกต่ำ (ค่าเฉลี่ย 2.59)

2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

การศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราของเกษตรกร (เฉพาะผู้ปลูกผัก เหมียงร่วมยางพารา) ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ตพบว่า

ด้านความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชแซม ร้อยละ 26.74 เห็นควรมีการจัดให้มีการถ่ายทอดความรู้ที่เกี่ยวกับการปลูกพืชแซมยางพารา

ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากการส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 52.32 เห็นควรมีการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 43.02 เห็นควรมีการ

จัดฝึกอบรมให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 32.56
เห็นควรมีการส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกันเพื่อจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา
ด้านการจัดการแปลงปลูก ร้อยละ 20.93 เห็นควรมีให้มีการจัดทำแปลงเรียนรู้
เพื่อให้เกษตรกร ได้ศึกษาดูงาน

1.3.9 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ อายุของเกษตรกรผู้ปลูก
ยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ รายได้ในภาคการเกษตร
ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ รายได้นอกภาคการเกษตร
ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ พื้นที่ถือครองของเกษตรกร
ผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ จำนวนแรงงานในครัวเรือน
ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ การศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูก
ยางพารา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.อภิปรายผล

จากผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง
จังหวัดภูเก็ต อภิปรายผลดังนี้

2.1 สภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

2.1.1 สภาพเศรษฐกิจ

อายุ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีอายุเฉลี่ย 58.23 ปี แตกต่างกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) ได้ศึกษา การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกฝักในโรงเรียนของเกษตรกรในจังหวัดน่าน พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 41.02 ปี เนื่องจากว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต ที่ทำการศึกษาคือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งส่วนมากจะเป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่ในพื้นที่

รายได้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีรายได้จากการประกอบอาชีพในภาค การเกษตรเฉลี่ย 45,718.60 บาท ต่อปี รายได้จากการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 51,644.19 บาทต่อปี สอดคล้องกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) -พบว่า รายได้จากการทำสวนฝักเฉลี่ย 42,517.44 บาท /ปี หรือเฉลี่ย 19,152 บาท /ไร่ เนื่องจากว่า ในปัจจุบันได้มีการนำยางพาราไปแปรรูป เป็นผลิตภัณฑ์ได้อย่างหลากหลายและกว้างขวาง ความต้องการสินค้าที่ผลิตจากยางพารายังมีความ ต้องการของตลาดทำให้เกษตรกรที่ปลูกยางพารามีรายได้ดีพอสมควร

พื้นที่ถือครอง เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา พื้นที่ถือครองทางการเกษตรที่เป็นของ ตนเองหรือพื้นที่ที่ไม่ต้องเสียค่าเช่าเฉลี่ย 8.22 ไร่ แตกต่างกับ รวิพร เพ็ชรล้อมทอง (2556, น.55) ศึกษา เรื่อง การปรับปรุงบำรุงดินโดยลดการใช้สารเคมีของเกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า พื้นที่ถือครองรวม ในการทำการเกษตร 38.82 ไร่ เนื่องจากว่า จังหวัดภูเก็ตมีสภาพเป็นเกาะ มีความลาดชันเป็นภูเขา และเป็นเมืองท่องเที่ยวทำให้มีพื้นที่ทางการเกษตรน้อย

แรงงานในครัวเรือน เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีจำนวนแรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย 1.77 คน แตกต่างกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีแรงงานใน ครัวเรือนเฉลี่ย 2.64 คน เนื่องจากว่า จังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ประชากรส่วนมากจะมีอาชีพ รับจ้างในโรงแรมหรืองานบริการนักท่องเที่ยวจึงทำให้จำนวนแรงงานในการทำการเกษตรในครัวเรือน จึงมีจำนวนไม่มากนัก

2.1.2 สภาพสังคม

เพศ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมากเป็นเพศหญิง แตกต่างกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เนื่องจากว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในอำเภอกลาง จังหวัดภูเก็ต ที่ทำการศึกษาคือเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับกรมส่งเสริม การเกษตร ซึ่งส่วนมากจะเป็นเกษตรกรที่ทำการเกษตรอยู่ในพื้นที่

สถานภาพ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ส่วนมากมีสถานภาพสมรส สอดคล้องกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) พบว่า สถานภาพของเกษตรกรแต่งงานแล้ว เนื่องจากว่า ประชาชนที่จังหวัดภูเก็ต ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมส่วนมากจะเป็นคนที่มีครอบครัวแล้วส่วนคนที่ยังไม่มีครอบครัวจะประกอบอาชีพอื่น เช่น การทำงานรับจ้าง และบริการนักท่องเที่ยว

การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร แตกต่างกับ ศิริวรรณ บุญเรือง (2551,น. 61) พบว่าเกษตรกรทั้งหมดเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร เนื่องจากว่า เกษตรกรในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ไม่ได้ให้ความสนใจในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มสถาบันเกษตรกร

ประสบการณ์ในการทำการเกษตร เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีประสบการณ์ในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ส่วนมาก อยู่ในช่วง 3 – 5 ปี แตกต่างกับ พัฒนา ส่องแสง (2557, น.115) พบว่า เกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกผักเฉลี่ย 1.50 ปี เนื่องจากว่า ผักเหมียงเป็นผักพื้นถิ่นและเป็นผักที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้ เกษตรกรส่วนมากจะมีประสบการณ์ในการปลูกผักเหมียงเพื่อบริโภคในครัวเรือนอยู่แล้ว

การศึกษา ส่วนมากจบการศึกษาในระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับ พัฒนา ส่องแสง (2557,น.115) ศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาใกล้เคียงกันสูงสุด ได้แก่ ต่ำกว่าประถมศึกษา และประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับประถมศึกษา จะสามารถประกอบอาชีพอื่น ที่มีรายได้มากกว่าอาชีพเกษตรกรรม ทำให้ประชาชนที่มีการศึกษาสูงไม่นิยมที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม

2.2 ความรู้

เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมากจะมีความรู้พื้นฐานในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา โดยความรู้ที่เกษตรกรตอบถูกมากเป็นลำดับแรกคือ การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการปักชำ สอดคล้องกับ พิรดา แซ่เตี๋ย (2555) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เกษตรดีที่เหมาะสมในการผลิตผักเหมียงของเกษตรกรในตำบลราชกรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง พบว่าการขยายพันธุ์ผักเหมียงโดยใช้ไหล หรือต้นที่ออกจากรากแขนง โดยการขุดในช่วงหน้าฝน ซึ่งเป็นไหลที่มีอายุ 1 ปีขึ้นไป จะสังเกตเห็นเปลือกของลำต้นสีน้ำตาลนำไปปลูกในแปลงได้เลย หรือจะชำถุงไว้ก่อนให้แข็งแรงสมบูรณ์ ก่อนนำไปปลูก

ระดับความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนมากมีความรู้เกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอยู่ในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่า เกษตรกรมีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราโดยการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น ซึ่งยังไม่รับการส่งเสริมจากเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง

2.3 ความคิดเห็น

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในระดับมากและระดับปานกลาง โดยประเด็นที่มีระดับความเห็นมากที่สุดคือ ผักเหมียงเป็นพืชเอกลักษณ์ของท้องถิ่น และ ผักเหมียงเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง สอดคล้องกับ พีรดา แซ่เตี้ยว (2555) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เกษตรกรที่เหมาะสมในการผลิตผักเหมียงของเกษตรกรในตำบลราชครู อำเภอมือง จังหวัดระนอง พบว่า ผักเหมียง เป็นผักที่มีรสชาติดี หวาน มันเล็กน้อย ชวนรับประทาน ใครได้ชิมแล้วจะติดใจ มีคุณค่าทางอาหารสูง ปลอดภัยจากสารพิษ ส่วนที่ใช้ประกอบอาหารคือ ยอด ใบอ่อนผักเหมียง สามารถนำมาประกอบอาหารได้หลายชนิด เช่น ต้มกะทิ แกงเผ็ด แกงไตปลา แกงส้ม แกงเลียง ทำห่อหมก ผัดพริกกับหมู ปลา กุ้ง ผัดเผ็ด ผัดไข่ ผัดผักรวม ผัดน้ำมันหอย แกงจืดหมูสับ ชุบแป้งทอด

2.4 การปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

พบว่าร้อยละ 52.3 เกษตรกรปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา จำนวน 3 – 5 ปี ร้อยละ 84.9 มีการวางแผนการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 73.3 มีการใช้ปุ๋ยหมักในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ร้อยละ 5.8 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ร้อยละ 87.2 การปลูกทดแทน อภิปรายได้ว่า เกษตรกรมีการปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอย่างถูกต้อง อาจจะเนื่องมาจากว่าเกษตรกรมีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามาเป็นระยะเวลาพอสมควร จึงมีศึกษาเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อให้ได้ผลผลิตและสามารถนำมาจำหน่ายได้

2.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพารามีปัญหาด้านการผลิตและด้านความรู้ในระดับปานกลาง ปัญหาด้านพื้นที่ปลูกและปัญหาด้านการตลาดอยู่ในระดับน้อย อภิปรายได้ว่า เกษตรกรยังไม่ได้ความรู้ด้านการผลิตตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง เนื่องจากการผลิตที่ถ่ายทอดจากตัวเกษตรกรเองจากรุ่นสู่รุ่น ยังไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาแนะนำส่งเสริมอย่างจริงจัง

2.6 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ อายุของเกษตรกรผู้ปลูก ยางพารา เนื่องจากว่าเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราส่วนใหญ่มีอายุมาก และจังหวัดภูเก็ตเป็นเมืองท่องเที่ยว ประชากรที่มีอายุน้อยจะประกอบอาชีพอื่นที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเพราะมีรายได้มากกว่าอาชีพการเกษตร

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ รายได้ในภาคการเกษตรของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เนื่องจากว่า การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราสามารถทำรายได้เพิ่มให้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เพราะ ผักเหมิยงเป็นผักพื้นบ้านที่นิยมบริโภคในพื้นที่ ทำให้สามารถสร้าง รายได้เพิ่มให้กับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราได้

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ รายได้นอกภาคการเกษตรของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราเนื่องจากว่าเกษตรกรที่ไม่ได้ปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารา มีเวลาที่จะไป ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรที่มีรายได้สูงกว่า

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ พื้นที่ถือครองของเกษตรกรผู้ปลูก ยางพาราเนื่องจากว่าเกษตรกรที่มีพื้นที่ถือครองมาก ก็สามารถปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราได้มากเช่นกัน

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ จำนวนแรงงานในครัวเรือนของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา เนื่องจากว่าการปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราเป็นการเพิ่มงานในแปลงยางพารา การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพาราจึงต้องแรงงานในปริมาณที่มากกว่าการไม่ปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารา

การปลูกผักเหมิยงร่วมยางพารามีความสัมพันธ์กับ การศึกษาของเกษตรกรผู้ปลูก ยางพารา เนื่องจากว่า เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่มีการศึกษาสูงจะไปประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้ มากกว่าการประกอบอาชีพเกษตรกร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อเกษตรกร

1) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ส่วนมากมีอายุอยู่ในช่วง 51 – 60 ปีซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคในการทำงานที่เกี่ยวกับด้านการตรวจสอบเอกสารหรือด้านการรวบรวมข้อมูล ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมและแนะนำเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีความรู้และสนใจที่จะปลูกผัก เหมียงร่วมยางพารา

2) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่ค่อยนิยมปลูกพืชร่วมยางพารา ดังนั้น เกษตรกรควรมีการปลูกพืชร่วมยางพาราที่หลากหลาย เพื่อลดความเสี่ยงด้านการตลาด

3) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรให้ความสำคัญในการประกอบอาชีพอื่นที่มีรายได้มากกว่าการประกอบอาชีพเกษตรกร ดังนั้น เกษตรกรควรเห็นความสำคัญในการประกอบอาชีพการเกษตร เพื่อที่จะมีแหล่งผลิตอาหารภายในชุมชน

4) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่ได้มีการจัดการพื้นที่แปลงยางพาราให้เหมาะสมในการปลูกพืชร่วมยางพารา ดังนั้น เกษตรกรควรมีการจัดการพื้นที่การปลูกยางพาราเพื่อเตรียมพื้นที่ในการปลูกปลูกพืชร่วมยางพารา เพื่อเป็นการเสริมรายได้

5) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรไม่มีการรวมกลุ่ม ดังนั้น เกษตรกรควรมีการรวมกลุ่ม ในการผลิตและการจำหน่าย เพื่อให้อำนาจต่อรองทางการค้า

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่

1) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรยังมีความต้องการที่จะรับการถ่ายทอดความรู้ และองค์ความรู้ในการปลูกพืชร่วมยางพารา ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรมีการจัดฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพาราโดยไม่กระทบต่อผลผลิตหลัก

2) จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนมากมีอายุค่อนข้างสูง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรมีการชี้แจงในการกรอกข้อมูลของผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราให้ชัดเจน เช่น การกรอกแบบฟอร์ม หรือการเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและได้ข้อมูลที่มีความถูกต้องตรงความต้องการ

3) จากการศึกษาพบว่า สมาชิกในครัวเรือนเกษตรกรส่วนมากไม่ค่อยให้ความสำคัญในการประกอบอาชีพเกษตรกร ดังนั้น เจ้าหน้าที่ควรมีการรณรงค์ให้เกษตรกรเห็นความสำคัญในการประกอบอาชีพเกษตรกรเพื่อใช้เป็นแหล่งอาหารในชุมชน

4) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรยังต้องการความรู้ในด้านการผลิตและการตลาดในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ดังนั้นเจ้าหน้าที่ควรมีการฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการตลาดของผักเหมียง

5) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรยังไม่มีมีการแปรรูปผักเหมียงเพื่อการจำหน่าย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ควรมีการส่งเสริมและฝึกอบรมให้กับเกษตรกรในเรื่องของการแปรรูปผักเหมียงเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1) จากการศึกษา พบว่า ผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามีความต้องการการพัฒนาด้านการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าผักเหมียง จึงควรมีการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการแปรรูปให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2) จากการศึกษา พบว่า ตลาดยังมีความต้องการผักเหมียงเป็นอย่างมาก จึงควรมีการเพิ่มพื้นที่ในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราให้มากขึ้น

3) จากการศึกษา พบว่า ในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่หันมาบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพมากยิ่งขึ้น ดังนั้น ควรส่งเสริมให้มีการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในลักษณะของการปลูกแบบอินทรีย์ และควรมีการจัดการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราแบบอินทรีย์เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

4) จากการศึกษา พบว่า การตลาดของผักเหมียงยังไม่มั่นคงเท่าที่ควร ดังนั้น ควรส่งเสริมการพัฒนาความรู้ในเรื่องการตลาดของผักเหมียง ให้เกิดความมั่นคงในเรื่องตลาดรับซื้อที่แน่นอน สร้างความเชื่อมั่นให้กับเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา เช่นการทำ MOU กับห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน

5) จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรยังไม่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ดังนั้นควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา เพื่อสร้างความเข้มแข็งของกลุ่ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองทางการค้า และสามารถสร้างโอกาสทางการค้าในแต่ละช่องทางได้มากขึ้น

6) จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรยังไม่มีการรวมกลุ่มกันในการผลิตผักเหมียงอย่างเป็นทางการ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในรูปแบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของกลุ่ม และสามารถต่อยอดทางธุรกิจได้อย่างกว้างขวาง

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต เพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนาผู้ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราในพื้นที่อื่น

3.2.2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตเพื่อเพิ่มปริมาณและคุณภาพการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

3.2.3. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราแบบอินทรีย์ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและความปลอดภัยทั้งต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ.(2527).จิตวิทยาสังคม.กรุงเทพมหานคร.: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- การยางแห่งประเทศไทย.(2562). รายงานประจำปี 2562.กรุงเทพมหานคร : การยางแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาที่ดิน.(2540). การปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ คู่มือเจ้าหน้าที่ของรัฐ โครงการปรับปรุงบำรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุ. กรุงเทพมหานคร : กรมพัฒนาที่ดิน.
- กรมวิชาการเกษตร.(2534).พืชเสริมรายได้ในสวนยางขนาดเล็ก.กรุงเทพมหานคร.: สถาบันวิจัยยาง. _____.(2541).พืชเสริมรายได้ในสวนยาง.สงขลา.: สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรที่8. _____.(2559).ทางเลือกการปลูกพืชแซมยาง พืชร่วมยาง และกิจกรรมเสริมรายได้ของชาวสวนยาง.สงขลา : สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 8 .
- ฉลาด นันทโพธิ์เดช.(2546).สภาพการผลิตและความต้องการบริการส่งเสริมการผลิตยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ในจังหวัดอุดรธานี .(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์).มหาวิทยาลัยขอนแก่น,ขอนแก่น.
- ฐิตินันท์ คชนิล.(2551).ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดอุดรธานี.(วิทยานิพนธ์ปริญญาโท ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- บุญเรียง เจริญศิลป์.(2534).วิธีวิจัยการศึกษา.(พิมพ์ครั้งที่3).กรุงเทพมหานคร:พินิจปริทัศน์.
- บุญสม วราเอกศิริ.(2535).ส่งเสริมการเกษตร : หลักและวิธีการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3).เชียงใหม่ : สาขาส่งเสริมการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ปัญญา หิรัญรัมย์.(2529).ความรู้พื้นฐานการส่งเสริมการเกษตร. กรุงเทพมหานคร : สารมวลชน.
- ปรัชญา มงคลวิบูลย์. (2553).ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร : กรณีศึกษา บริษัทเชียงใหม่โพรเซสซิ่ง จำกัด (มหาชน) (ปัญหาพิเศษปริญญาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยแม่โจ้,เชียงใหม่.

- พัฒนา ส่องแสง.(2557) .การยอมรับเทคโนโลยีการปลูกผักในโรงเรือนของเกษตรกรใน
จังหวัดน่าน.(วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์).
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พิรดา แซ่เตียว.(2555).การใช้เกษตรกรที่เหมาะสมในการผลิตผักเหียงของเกษตรกร ในตำบลราช
กรูด อำเภอเมือง จังหวัดระนอง.(วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้
ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2542). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์นานมีบุคส์พับลิเคชั่น.
- _____. (2546).พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์นาน
มีบุคส์พับลิเคชั่น.
- พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ.(2531).การวัดทัศนคติ. กรุงเทพมหานคร.มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ภรณ์ ต่างวิวัฒน์. (2554). “แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับความรู้และการจัดการความรู้”
ใน เอกสารการสอนชุดวิชาระบบสารสนเทศและการวิจัยทางการเกษตร.
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช,นนทบุรี.
- รวีพร เพ็ชรล้อมทอง. (2556). การปรับปรุงบำรุงดินโดยลดการใช้สารเคมีของ
เกษตรกรในอำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตร
มหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี.
- ศิริวรรณ บุญเรือง. (2551). การใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดินในนาข้าวของเกษตรกรจังหวัดลพบุรี.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
,นนทบุรี.
- ศรีสุรางค์ ทินะกุล และคณะ. (2542).การคิดและการตัดสินใจ โครงการพัฒนาสื่อสารการศึกษาเพื่อ
ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา. กรุงเทพมหานคร: เติคเวฟเอ็นดูเคชั่น.
- สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต. (2560). เขตการใช้ที่ดิน 2560. ภูเก็ต : สถานีพัฒนาที่ดินภูเก็ต. (อัดสำเนา)
- สุโท เจริญสุข.(2535).หลักจิตวิทยาและพัฒนาการของมนุษย์.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพร่
พิทยา.
- สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง. (2561). การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราตามพื้นที่เพาะปลูก.
ภูเก็ต : สำนักงานเกษตรอำเภอถลาง.

เอกวิทย์ ศรีรัมย์.(2553).ความต้องการการส่งเสริมของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษ
(วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น,
ขอนแก่น.

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต

ผู้ให้สัมภาษณ์ ชื่อ- สกุล..... บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....บ้าน..... ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด..... ผู้สัมภาษณ์ ชื่อ- สกุล.....

คำชี้แจง :

1.แบบสอบถามการวิจัยนี้ต้องการทราบข้อมูล ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา ในอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาเกษตรศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช คำตอบในแบบสัมภาษณ์นี้จะนำไปใช้เพื่อการศึกษาวิจัยเท่านั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านกรุณาตอบคำถามทุกข้อ ตามความเป็นจริงและตามความคิดเห็นของท่าน

2. เลขที่แบบสัมภาษณ์มีไว้เพื่อการติดตามแบบสัมภาษณ์เท่านั้น

3. โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชร่วมยางพาราและการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตอนที่ 4 การปฏิบัติในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

4. ผู้สัมภาษณ์อ่านคำถามให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ฟัง แล้วผู้สัมภาษณ์ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

หน้าข้อความที่ต้องการ และ/หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง (.....) ของแต่ละคำถามเพื่อให้ได้ความหมายที่สมบูรณ์

ตอนที่ 1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

1.1 สภาพพื้นฐานส่วนบุคคล

1. เพศ

- 1.1 ชาย 1.2 หญิง

2. อายุ.....ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

3. สถานภาพ

- 3.1 โสด 3.2 สมรส 3.3 แยกกันอยู่
 3.4 หย่า 3.5 หม้าย 3.6 อื่นๆ ระบุ.....

4. ระดับการศึกษา

- 4.1 ไม่ได้รับการศึกษา 4.6 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า(ปวส.)
 4.2 ประถมศึกษาปีที่ 4 4.7 ปริญญาตรี
 4.3 ประถมศึกษาปีที่ 6 4.8 ปริญญาโท
 4.4 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า 4.9 อื่นๆ (โปรดระบุ).....
 4.5 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (ปวช.)

1.2 สภาพทางเศรษฐกิจ

1. รายได้ของครัวเรือน (ไม่หักค่าใช้จ่าย)

- 1.1 รายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ปี
 1.2 รายได้จากนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ปี
 1.3 รวมรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย.....บาท/ปี

2. รายจ่ายของครัวเรือน

- 2.1 รายจ่ายในภาคการเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ปี
 2.2 รายจ่ายนอกภาคการเกษตรเฉลี่ย.....บาท/ปี
 2.3 รวมรายจ่ายเฉลี่ย.....บาท/ปี

3. จำนวนแรงงานภาคการเกษตรภายในครัวเรือน จำนวน.....คน

- 3.1 ชาย.....คน 3.2 หญิง.....คน

4. แรงงานจ้างภาคการเกษตร

- 4.1 ไม่ได้จ้างแรงงาน 4.2 จ้างแรงงาน

5. พื้นที่ทำการเกษตรและการถือครอง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 5.1 พื้นที่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง จำนวน.....ไร่

- () 5.2 พื้นที่เช่า จำนวน.....ไร่
 () 5.3 พื้นที่บุคคลอื่นให้ทำกินเปล่า จำนวน.....ไร่
 () 5.4 รวมพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน.....ไร่

6. พืชที่ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 6.1 ยางพารา จำนวน.....ไร่ () 6.2 พืชสวน/พืชผักอื่นๆ จำนวน.....ไร่
 () 6.3 ผักเหียงร่วมยางพารา จำนวน.....ไร่ () 6.4 ไม้ผล จำนวน.....ไร่
 () 6.5 พืชไร่ จำนวน.....ไร่ () 6.6 ไม้ยืนต้น จำนวน.....ไร่

7. แหล่งสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 7.1 กองทุนหมู่บ้าน () 7.2 สหกรณ์ฯ
 () 7.3 ธ.ก.ส. () 7.4 ธนาคารพาณิชย์
 () 7.5 กลุ่มออมทรัพย์

1.3 สภาพทางสังคม

1. สถานภาพทางสังคม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1.1 ไม่มีตำแหน่ง
 () 1.2 มี ได้แก่(ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 () 1.2.1 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน () 1.2.2 ผู้ใหญ่บ้าน
 () 1.2.3 กำนัน () 1.2.4 สมาชิก อบต.
 () 1.2.5 หมอคืนอาสา () 1.2.6 อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน

2. ตำแหน่งภายในกลุ่มองค์กร

- () 1.1 ไม่มีตำแหน่ง
 () 1.2 มี ได้แก่(ตอบได้มากกว่าหนึ่งข้อ)
 () 1.2.1 ประธาน () 1.2.2 รองประธาน
 () 1.2.3 คณะกรรมการ () 1.2.4 เลขานุการ
 () 1.2.5 สมาชิก

3. การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- () 3.1 ไม่เป็น
 () 3.2 เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 () 3.2.1 กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ลดใช้สารเคมีทางการเกษตร
 () 3.2.2 กลุ่มการเกษตรแบบแปลงใหญ่
 () 3.2.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชน

() 3.2.4 กลุ่มอื่นๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราและการปลูกผักเหมียงพืชร่วมยางพารา

2.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพาราอย่างไร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

เทคโนโลยีการปลูกพืชร่วมยางพารา	ความรู้	
	ใช่	ไม่ใช่
1. พืชร่วมยางไม่สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี		
2. การปลูกไม่ต้องมีการศึกษาประเภทและลักษณะของดินก่อนปลูกก็ได้		
3. การปลูกพืชร่วมยางอาจจะกระทบต่อผลผลิตหลัก		
4. มีการสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ		
5. การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการปลูก เพื่อหลีกเลี่ยงภาวะผลผลิตล้นตลาด		
6. การปลูกพืชร่วมยางควรวางแผนการเพาะปลูก เพื่อหลีกเลี่ยง โรคแมลงศัตรูพืช		
7. การปลูกพืชร่วมยางควรพิจารณาพืชที่ทนต่อโรคและแมลง		
8. การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเท่านั้นเพื่อเป็นรายได้เสริม		
9. การปลูกพืชร่วมยางที่เป็นไม้ยืนต้นเพื่อเป็นรายได้เสริมได้		
10. การปลูกพืชร่วมยางที่อายุสั้นเพื่อบำรุงดินได้		
11. การปลูกพืชร่วมยางควรเป็นพืชที่ชอบอยู่ในแดดจัด		
12. เลือกชนิดพืชที่ปลูกร่วมยางให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด		
13. สามารถปลูกพืชร่วมยางได้มากกว่าหนึ่งชนิดในพื้นที่เดียวกัน		
14. สามารถปลูกพืชสมุนไพรร่วมยางพาราได้		
15. การปลูกพืชร่วมยางพาราต้องปลูกเมื่อยางพาราอายุ 7 ปี ขึ้นไป		

2.2 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราอย่างไร

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ที่ได้รับ จากแหล่งความรู้ที่ท่านได้รับ

ประเด็นความรู้ในการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ความรู้ความเข้าใจ	
	ใช่	ไม่ใช่
1. ช่วงเวลาที่เหมาะสมแก่การปลูกผักเหมียงควรปลูกในช่วงต้นฤดูฝน		
2. การย้ายต้นผักเหมียงที่ปลูกไว้แล้วไปปลูกอีกที่ควรย้ายด้วยวิธีการถอน		
3. การปลูกผักเหมียงควรปลูกได้ร่มเงาต้นไม้อื่น		
4. การเก็บยอดผักเหมียงควรเด็ดให้ชิดข้อ ไม่ควรตัดหรือเด็ดกลางข้อ เพราะจะทำให้การแตกยอดใบอ่อนในครั้งต่อไปช้า		
5. การเพาะเมล็ดผักเหมียง ไม่ควรปกเปิดอกแข็งส่วนหัวของเมล็ดออก เพราะหน่อหรือต้นไม้ได้ ออกจากด้านหัวหรือข้อของเมล็ด แต่จะออกมาจากทางด้านก้นหรือปลายของเมล็ด		
6. หากต้นผักเหมียงได้รับแสงแดดตลอดเวลา ใบจะเปลี่ยนเป็นสีขาว ยอดและลำต้น กิ่ง จะแคระแกร็น ยอดใบอ่อนจะมีรสขมไม่อร่อย		
7. เมื่อเก็บยอดผักเหมียงแล้วควรนำไปพักไว้ในที่ร่ม อากาศถ่ายเทสะดวก เพื่อรักษาความสด		
8. การเก็บเกี่ยวผักเหมียง ควรเก็บใบอ่อน เก็บสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ใบแก่		
9. เมื่อผักเหมียงเป็นโรคยอดใบอ่อนแห้ง ควรตัดแต่งกิ่งที่เป็น โรคออก พักต้นและไม่เก็บเกี่ยวใบ สักระยะ ให้น้ำให้ปุ๋ยบำรุงต้นให้สมบูรณ์ แล้วจึงเก็บยอดอ่อนช่วงแตกใบอ่อนครั้งต่อไป		
10. การตอนกิ่งผักเหมียง ควรเลือกตอนกิ่งที่มีสีเขียวอมน้ำตาล จากกิ่งกระโดง ควั่นกิ่งชิดกับข้อ		
11. ผักเหมียงควรเริ่มเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 2 ปีขึ้นไป		
12. ช่วงที่ผักเหมียงมีอายุ 1-2 ปีแรก ควรกำจัดวัชพืช โดยการถางหญ้าหรือวัชพืชบริเวณ โคนต้นจนโล่ง		
13. การตัดแต่งกิ่งผักเหมียงเมื่ออายุครบ 3-4 ปี เพื่อให้แตกทรงพุ่มมากๆ ทำให้เก็บใบอ่อนได้มาก		

2.3 ท่านได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดการแปลงปลูกผักเหิมร่วมยางพาราจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ที่ได้รับ จากแหล่งความรู้ที่ท่านได้รับ

ที่มาของแหล่งความรู้	ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสาร				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. บุคคล					
1.1 เพื่อนบ้าน/เครือญาติ					
1.2 ประธานกลุ่ม/ผู้นำเกษตรกร/ผู้นำชุมชน					
1.3 เจ้าหน้าที่การยางแห่งประเทศไทย					
1.4 เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร					
1.5 เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน					
1.6 เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร					
2. กลุ่ม					
2.1 การประชุม					
2.2 การฝึกอบรม					
2.3 การสัมมนา					
2.4 การศึกษาดูงาน					
3. มวลชน					
3.1 วิทยุกระจายเสียง					
3.2 โทรทัศน์					
3.3 หนังสือพิมพ์/สื่อสิ่งพิมพ์					
3.4 นิตรศการ					
3.5 สื่อโซเชียลมีเดีย ต่างๆ เช่น เว็บไซต์					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามระดับความคิดเห็นของท่าน

ความคิดเห็นการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. สามารถปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราเพื่อเป็นรายได้เสริม					
2. ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราได้โดยไม่มีผลกระทบต่อ การให้ผลผลิตยางพารา					
3. ผักเหมียงชอบอยู่ใต้ร่มเงาของพืชหลัก					
4. ผักเหมียงมีความต้านทานต่อโรคและแมลงสูง					
5. ผักเหมียงสามารถปลูกพืชได้ตลอดทั้งปี					
6. ผักเหมียงมีความต้องการของตลาดสูง					
7. ไม่ต้องเสียเวลาในการดูแลเอาใจใส่มากนัก					
8. ปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราทำให้ดินดีขึ้น					
9. ผักเหมียงสามารถขยายพันธุ์ได้ง่าย ต้นทุนต่ำ					
10. ผักเหมียงสามารถบริโภคทั้งสดและแปรรูปได้					
11. ผักเหมียงร่วมยางทำให้ระบบนิเวศในแปลงดีขึ้น					
12. ผักเหมียงเป็นพืชเอกลักษณ์ของท้องถิ่น					
13. ผักเหมียงเป็นพืชที่มีคุณค่าทางอาหารสูง					
14. การปลูกผักเหมียงไม่ต้องกังวลเรื่องราคา					
15. ปลูกเพียงครั้งเดียวสามารถเก็บผลผลิตได้ตลอดไป					

ตอนที่ 4 การปฏิบัติการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

4.1 ท่านปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราหรือไม่

- () 1. ไม่ปลูก () 2. ปลูก (กรุณาตอบคำถามถัดไป)
- () 2.1 ปลูกมาแล้ว.....ปี
- () 2.2 พันธุ์ผักเหมียงที่ปลูก
- () 2.2.1 ไม่ทราบ
- () 2.2.2 ทราบ ระบุชนิดพันธุ์.....

4.2 ท่านยอมรับการจัดการปลูกผักเหมียงร่วมยางพาราและนำไปปฏิบัติหรือไม่

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

การยอมรับการจัดการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา	การยอมรับในเชิงปฏิบัติ	
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ
1. การปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา		
1.1 การตรวจสอบและวิเคราะห์คุณสมบัติของดิน		
1.2 การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน		
1.3 การวางแผนการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา		
1.4 การติดตั้งระบบการให้น้ำในแปลงปลูก		
1.5 การคัดเลือกพันธุ์ผักเหมียง		
2. การปรับปรุงดิน		
2.1 การใส่ปุ๋ยพืชสด		
2.2 การใส่ปุ๋ยหมัก		
2.3 การใส่ปุ๋ยอินทรีย์		
2.4 การใส่ปุ๋ยเคมี		
3. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช		
3.1 การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช		
3.2 การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช		

4. การจัดการแปลงปลูก		
4.1 การวางแผนในการเก็บผลผลิตเพื่อให้มีผลผลิตตลอดปี		
4.2 การใส่สารปรับปรุงบำรุงดิน		
4.3 การตัดแต่งกิ่งและทรงพุ่ม		
4.4 การปลูกทดแทน		

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

5.1 ท่านมีปัญหาในการจัดการแปลงปลูกผักเหมียงร่วมยางพารามากน้อยเพียงใด

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในตารางตามความคิดเห็นของท่าน

ประเภทของปัญหา	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ปัญหาการผลิต					
1.1 ขาดปัจจัยในการผลิต เช่น กิ่งพันธุ์ดี					
1.2 ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน					
1.3 ขั้นตอนการผลิตมีความยุ่งยาก					
1.4 ต้นทุนสูง					
1.5 โรคระบาด					
1.6 ปัญหาผลผลิตไม่ต่อเนื่อง					
2. ปัญหาพื้นที่ปลูก					
2.1 สภาพดินไม่เหมาะสม					
2.2 ปัญหาภัยพิบัติ เช่น น้ำท่วม พายุ					
2.3 สภาพภูมิอากาศไม่เหมาะสม					
2.4 พื้นที่ปลูกมีน้อย					
3.ปัญหาด้านความรู้					
3.1 ขาดความรู้เรื่องพันธุ์และการเลือกพันธุ์					
3.2 ขาดความรู้เรื่องการขยายพันธุ์					
3.3 ขาดความรู้ด้านการปลูก					

3.4 ขาดความรู้ด้านการดูแลรักษา					
3.5 ขาดความรู้ด้านการแปรรูป					
4. ปัญหาด้านการตลาด					
4.1 ปัญหาด้านแหล่งจำหน่าย					
4.2 ปัญหาราคาตกต่ำ					

5.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปลูกผักเหมียงร่วมยางพารา

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับการปลูกพืชแซม

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการจัดการแปลงปลูก

.....

.....

.....

.....

4. ด้านอื่นๆ

.....

.....

.....

*****ขอขอบพระคุณท่านที่ให้ความร่วมมือ*****

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายพิเชษฐพงษ์ จำปาดี
วัน เดือน ปีเกิด	23 มกราคม 2520
สถานที่เกิด	อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี
ประวัติการศึกษา	วิทยาศาสตรบัณฑิต(สัตวศาสตร์) คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ.2544
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดยโสธร กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตำแหน่ง	นักวิชาการส่งเสริมเกษตรปฏิบัติการ

